

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2015. gada 25. jūnijā *

Valsts atbalsts — Eksporta kredīta apdrošināšana — Pārapirošināšanas segums, ko valsts uzņēmums ir
piešķīris savam meitasuzņēmumam — Kapitālieguldījumi meitasuzņēmuma zaudējumu segšanai —
Valsts atbalsta jēdziens — Valsts vairojamība — Privātā ieguldītāja kritērijs — Pienākums
norādīt pamatojumu

Lieta T-305/13

Servizi assicurativi del commercio estero SpA (SACE), Roma (Itālija),

Sace BT SpA, Roma,

ko pārstāv *M. Siragusa* un *G. Rizza*, advokāti,

prasītājas,

ko atbalsta

Itālijas Republika, ko pārstāv *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *S. Fiorentino, avvocato dello Stato*,

persona, kas iestājusies lietā,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *G. Conte*, *D. Grespan* un *K. Walkerová*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2013. gada 20. marta Lēmumu 2014/525/ES par pasākumiem SA.23425 (11/C) (ex NN 41/10), ko Itālija 2004. un 2009. gadā īstenojusi uzņēmuma *Sace BT SpA*. labā (OV 2014, L 239, 24. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *M. van der Waude* [*M. van der Woude*] (referents), tiesneši
I. Višņevska-Bjalecka [*I. Wiszniewska-Białecka*] un *I. Uljoa Rubio* [*I. Ulloa Rubio*],

sekretārs *H. Palasio Gonsales* [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 9. decembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – itāļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Prasītājas – *Servizi assicurativi del commercio estero SpA (SACE)* un tai pilnībā piederošais meitasuzņēmums *Sace BT SpA* – darbojas eksporta kredīta apdrošināšanas, proti, risku, kas saistīti ar eksporta kredītiem, ar kuriem tiek finansēti darījumi Eiropas Savienībā, kā arī darījumi ar daudzām trešām valstīm, apdrošināšanas nozarē.

Paziņojums par eksporta kredīta apdrošināšanu

- 2 1997. gada 19. septembrī Eiropas Savienības Komisija dalībvalstīm nosūtīja paziņojumu, kurš pieņemts atbilstoši [LESD 108. panta 1. punktam], par [LESD 107. panta] un [108. panta] piemērošanu īstermiņa eksporta kredītapdrošināšanai [kredīta apdrošināšanai] (OV C 281, 4. lpp.; turpmāk tekstā – “Paziņojums par eksporta kredīta apdrošināšanu”). Šis paziņojums, tā redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2001. gada (OV C 217, 2. lpp.) un 2005. gada (OV C 325, 22. lpp.) Paziņojumiem dalībvalstīm, pēc tam, kad ar 2010. gada paziņojumu (OV C 329, 6. lpp.) tika grozīts tā piemērošanas laikposms, bija piemērojams līdz 2012. gada 31. decembrim. Šī paziņojuma 4.2. punktā Komisija aicināja dalībvalstis atbilstoši EK līguma 93. panta 1. punktam (pēc tam – EKL 88. panta 1. punkts un vēlāk – LESD 108. panta 1. punkts), grozīt to eksporta kredīta apdrošināšanas sistēmas attiecībā uz nododamiem riskiem tādējādi, ka valsts vai valsts atbalstītiem eksporta kredītu apdrošinātājiem vairs nebūtu iespējams attiecībā uz šiem riskiem saņemt valsts atbalstu, it īpaši valsts galvojumu par aizņēmumiem vai zaudējumiem, kapitāla ieguldījuma apstākļos, kuri privātam ieguldītājam, rikojoties atbilstoši parastiem tirgus apstākļiem, būtu nepieņemami, vai tieša vai tādas netieša ar valsts vai valsts atbalstīta eksporta kredītu apdrošinātāja starpniecību veiktas pārapirošināšanas veidā, kas izraisa pārapirošināšanas seguma pārlicēgi zemu cenu vai mākslīgu tādas jaudas izveidi, kura nav raksturīga privātajam tirgum.
- 3 Nododamie riski Paziņojuma par eksporta kredīta apdrošināšanu 2.5. punkta pirmajā daļā, tās redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2001. gada paziņojumu, ir definēti “kā komercrisk[i] un politisk[ie] risk[i] saistībā ar valsts un privātajiem debitoriem, kas reģistrēti pielikumā minētajās valstīs. Attiecībā uz šādiem riskiem maksimālais riska periods (tas ir, ražošanas periods plus kredītēšanas periods ar Bernes Savienības parasto sākuma punktu un parastajiem kredīta noteikumiem) ir mazāks par diviem gadiem”. Paziņojuma par eksporta kredīta apdrošināšanu 2.5. punkta otrajā daļā, tās redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2001. gada paziņojumu, tostarp ir precizēts, ka “visus pārējos riskus, tas ir, katastrofas riskus, komercriskus un politiskos riskus attiecībā uz valstīm, kuras nav minētas sarakstā [paziņojuma] pielikumā, uzskata par tādiem, kas vēl nav nododami”. Valstu sarakstā, kurām var nodot riskus, ir ietvertas visas Savienības dalībvalstis, kā arī ESAO valstis.

SACE

- 4 Pirms SACE 2004. gadā tika pārveidota par akciju sabiedrību, tā bija Itālijas publisko tiesību subjekts – *Istituto SACE*. 1998. gadā, lai izpildītu Paziņojuma par eksporta kredīta apdrošināšanu 4.2. punktu (skat. iepriekš 2. punktu), *Istituto SACE* pārtrauca savu nododamo risku apdrošināšanas darbību saistībā ar tiešās apdrošināšanas līgumiem.
- 5 2004. gadā SACE tika reorganizēta par akciju sabiedrību, kuras vienīgā akcionāre bija Itālijas Ekonomikas un finanšu ministrija (turpmāk tekstā – “EFM”). Pēc tam, 2012. gada novembrī, SACE iegādājās *Cassa depositi e prestiti* – Itālijas publisko tiesību subjekts, kuru 70 % apmērā kontrolē EFM.

- 6 Saskaņā ar *SACE* statūtu 4. panta 1. punktu tās sabiedrības mērķis ir apdrošināšana, pārapirošināšana, lidzapirošināšana un politiska rakstura risku, katastrofas risku, saimniecisku risku, komercrisku un izmaiņu risku, kā arī tādu papildu risku garantija, kādiem ir pakļauti Itālijas saimnieciskās darbības subjekti un sabiedrības, kuras ar tiem ir saistītas vai kuras tie kontrolē to uzņēmējdarbībā ar ārvalstīm un saistībā ar Itālijas ekonomikas internacionalizāciju. Saskaņā ar minēto statūtu 4. panta 2. punktu *SACE* mērķis ir arī – atbilstoši tirgus apstākļiem un ievērojot Savienības tiesisko regulējumu – sniegt garantijas un apdrošināšanas segumu ārvalstu uzņēmumiem saistībā ar Itālijas ekonomikai stratēģiski nozīmīgām darbībām no internacionalizācijas, ekonomiskās drošības un ražošanas un nodarbinātības procesa Itālijā aktivizēšanas viedokļa.
- 7 2003. gada 30. septembra Dekrētlukumā Nr. 269, kurš pēc grozījumiem pārveidots par 2003. gada 24. novembra Likumu Nr. 326 un kura 6. pantā ir ietverti noteikumi par *istituto SACE* reorganizēšanu no 2004. gada 1. janvāra par akciju sabiedrību (skat. iepriekš 4. punktu), tika ierobežotas *SACE* darbības, ņemot vērā attiecīgā tirgus attīstību.
- 8 Šajā ziņā Dekrētlukuma Nr. 269 6. panta 12. punktā *SACE* it īpaši ar noteiktiem nosacījumiem ir atļauts darboties nododamo risku nozarē. Šajā pantā it īpaši ir noteikts šādi:

“Sabiedrība *SACE SpA* var veikt nododamo risku apdrošināšanas un galvošanas darbības atbilstīgi ES noteikumiem. Attiecībā uz darbību, kam piešķirts valsts galvojums, ir jānodrošina atsevišķa šādas uzņēmējdarbības grāmatvedība vai arī šajā nolūkā jāizveido sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Šādas sabiedrības izveides gadījumā *SACE SpA* līdzdalības apmēram attiecīgajā sabiedrībā jābūt vismaz 30 % un tās kapitālam nedrīkst novirzīt [konkrētus, iepriekš piešķirtus līdzekļus]. [Nododamo risku apdrošināšanai] nepiešķir valsts galvojumu”.

- 9 *SACE* statūtu 5. panta 1. punktā ir paredzēts, ka saistības, kuras šī sabiedrība uzņēmusies, īstenojot savu darbību apdrošināšanas, lidzapirošināšanas un risku, kas saskaņā ar Savienības tiesisko regulējumu ir definēti kā nenododamie riski, galvojuma nozarē, saņem valsts galvojumu, pamatojoties uz spēkā esošo tiesisko regulējumu. Šajā pašā tiesību normā ir precizēts, ka saskaņā ar 1998. gada 31. marta Dekrētlukuma Nr. 143, kurā pārformulēts *SACE* atbilstoši 1977. gada 24. maija Itālijas Likumam Nr. 227 piemērojamais galvojums, tiesību normām darbības, par kurām tiek saņemts valsts galvojums, ir pakļautas *Comitato interministeriale per la programmazione economica* (Ekonomikas plānošanas starpministriju komiteja, turpmāk tekstā – “*CIPE*”) apspriedēm. Saskaņā ar Dekrētlukuma Nr. 143 2. panta 3. punktu darbības un risku kategorijas, kurus *SACE* var apdrošināt, ir jānosaka *CIPE*. Turklāt šī dekrētlukuma 8. panta 1. punktā ir paredzēts, ka vēlākais katrā gada 30. jūnijā *CIPE* apspriež *SACE* apdrošināšanas saistību prognozes. Valsts budžeta apstiprināšanas likumā ir noteikti vispārēji ierobežojumi saistībām, attiecībā uz kurām var saņemt galvojumu, nodalot galvojumus atkarībā no tā, vai to laikposms ir īsāks vai garāks par divdesmit četriem mēnešiem.
- 10 *SACE* statūtu 5. panta 2. punktā no valsts galvojuma ir izslēgtas *SACE* darbības apdrošināšanas un nododamo risku galvojuma nozarē. Tajā ir paredzēts, ka šīs darbības šī sabiedrība veic, vai nu ieviešot atsevišķu grāmatvedību, vai arī nodibinot šim nolūkam akciju sabiedrību.

Sace BT

- 11 2004. gadā iepriekš 8.–10. punktā atgādinātā tiesiskā regulējuma ietvaros *SACE* nolēma izveidot meitasuzņēmumu *Sace BT* kā atsevišķu vienību, lai nodalītu “nododamo risku” pārvaldību Paziņojuma par eksporta kredīta apdrošināšanu izpratnē. *Sace BT* tika piešķirts sabiedrības kapitāls EUR 100 miljonu apmērā, kuru pilnībā finansēja *SACE*. *SACE* turklāt veica kapitāla EUR 5,8 miljonu apmērā pārskaitījumu *Sace BT* rezerves fondā.

- 12 Saskaņā ar *Sace BT* statūtu 2. panta 1. punktu *Sace BT* sabiedrības mērķis ir gan Itālijā, gan ārvalstīs veikt apdrošināšanas un pārapirošināšanas darbību visās riska nozarēs īpašajās atļaujās noteikto robežu ietvaros. Atbilstoši minēto statūtu 15. panta 3. punktam valdes locekļus ieceļ un atsauc dalībnieku sapulcē. Atbilstoši šo statūtu 17. pantam *Sace BT* pārvaldību veic vienīgi valdes locekļi.
- 13 No Komisijas 2013. gada 20. marta Lēmuma 2014/525/ES par pasākumiem SA.23425 (11/C) (ex NN 41/10), ko Itālija 2004. un 2009. gadā īstenojusi uzņēmuma *Sace BT SpA* labā (OV 2014, L 239, 24. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), izriet, ka konkrētajā laikposmā *Sace BT* darbojās trijās jomās, proti, “kredīta apdrošināšanas” jomā (54 % no 2011. gada prēmijām), “galvojumu” jomā (30 %) un jomā, kas saistīta ar citām nozarēm attiecībā uz celtniecības riskiem (13 %).
- 14 “Kredīta apdrošināšanas” jomā *Sace BT* darbojās īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanas nozarē attiecībā uz nododamiem riskiem Paziņojuma par eksporta kredīta apdrošināšanu izpratnē. Sabiedrība turklāt piedāvāja kredīta apdrošināšanu saistībā ar Itālijā veiktajiem darījumiem (iekšzemes tirdzniecības darījumu apdrošināšana). Nelielu *Sace BT* darbību portfeļa daļu turklāt joprojām veidoja īstermiņa nenododamo risku apdrošināšana (skat. apstrīdētā lēmuma preambulas 22. apsvērumu, 1. tabula). Apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka saskaņā ar Itālijas iestāžu sniegto informāciju šī darbība, tāpat kā pārējās, notika atbilstīgi tirgus noteikumiem un bez valsts galvojuma.

Administratīvais process un apstrīdētais lēmums

- 15 Pēc 2007. gada jūnijā saņemtās sūdzības Komisija uzsāka sākotnējo izmeklēšanu saistībā ar iespējamu valsts atbalstu, kurš varētu izrietēt no dažādiem pasākumiem, ko *SACE* ir veikusi *Sace BT* labā. 2011. gada februārī Komisija saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu uzsāka formālo izmeklēšanas procedūru attiecībā uz šādiem četriem pasākumiem, kas veikti *Sace BT* labā:
- sākotnējā kapitāla EUR 100 miljonu apmērā sabiedrības kapitāla veidā piešķiršana un kapitāla EUR 5,8 miljonu apmērā ieguldīšana rezerves fondā, kas veiktas 2004. gada 27. maijā (turpmāk tekstā – “pirmais pasākums”);
  - papildu zaudējumu pārapirošināšanas segšana attiecībā uz nododamajiem riskiem 2009. gadā, kas piešķirta 2009. gada 5. jūnijā un attiecas uz to risku daļu (aptuveni 74,15 %), kuru tirgū darbojošies trešie dalībnieki nesus (turpmāk tekstā – “otrais pasākums”);
  - kapitālieguldījums EUR 29 miljonu apmērā, kas veikts 2009. gada 18. jūnijā (turpmāk tekstā – “trešais pasākums”);
  - kapitālieguldījums EUR 41 miliona apmērā, kas veikts 2009. gada 4. augustā (turpmāk tekstā – “ceturtais pasākums”).
- 16 Neviens no šiem četriem pasākumiem Komisijai netika paziņots, jo Itālijas iestādes uzskatīja, ka, pirmkārt, tajos nebija vainojama valsts un, otrkārt, ka tie atbilda privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritērijiem.
- 17 Formālās izmeklēšanas procedūras beigās Komisija 2013. gada 20. martā pieņēma apstrīdēto lēmumu.
- 18 Lai pierādītu Itālijas valsts vainojamību attiecīgajos pasākumos, Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 177. apsvērumā balstās uz vispārējiem kritērijiem saistībā ar organiskām saiknēm starp *SACE* valdes locekļiem un Itālijas valsti, uz apstākli, ka *SACE* savu darbību neveic tirgus apstākļos, un to, ka likumā ir paredzēts, ka *SACE* ir jābūt vismaz 30 % no *Sace BT* kapitāl[daļām] turētājai. Turklāt apstrīdētā lēmuma preambulas 178. apsvērumā Komisija izvirza īpašas norādes, kuras ietver *SACE* valdes locekļu, veicot šos pasākumus, izdarītos paziņojumus.

- 19 Runājot par priekšrocību esamību, Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 127.–130. apsvērumā pirmām kārtām uzskata, ka ar otro pasākumu *Sace BT* tiek piešķirtas priekšrocības, jo privātais pārapsdrošinātājs *Sace BT* labā nebūtu parakstījis tik lielu pārapsdrošināšanas segumu ar *SACE* piešķirtajiem nosacījumiem. Turklāt, runājot par trešo un ceturto pasākumu, Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 132.–168. punktā uzskata, ka *SACE* nav rīkojusies kā piesardzīgs privātais ieguldītājs. Galvenokārt tā apgalvo, ka šī sabiedrība nav veikusi iepriekšēju attiecīgo kapitālieguldījumu rentabilitātes novērtējumu. Pilnīguma labad tā papildus veic šo divu pasākumu rentabilitātes retrospektīvu analīzi un secina, ka privātais ieguldītājs būtu uzskatījis par izdevīgāku ļaut meitasuzņēmumam kļūt maksātspējīgam nekā ieguldīt papildus EUR 70 miljonus.
- 20 Apstrīdētā lēmuma 1. pantā Komisija konstatē, ka pirmais pasākums, proti, sākotnējā kapitāla piešķiršana un ieguldīšana rezerves fondā EUR 105,8 miljonu apmērā, nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Turpretī par prettiesisku un ar iekšējo tirgu nesaderīgu valsts atbalstu ir kvalificēti pārējie trīs pasākumi (turpmāk tekstā – “strīdīgie pasākumi”), proti, 74,15 % no papildu zaudējumiem pārapsdrošināšana, kas ietver atbalsta elementu EUR 156 000 apmērā (apstrīdētā lēmuma 2. pants), kā arī abi kapitālieguldījumi attiecīgi EUR 29 miljonu un EUR 41 miliona apmērā (apstrīdētā lēmuma 3. un 4. pants).
- 21 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 5. un 6. pantu Itālijas iestādēm nekavējoties ir jāatgūst no *Sace BT* iepriekšminētie atbalsti, pieskaitot salikto nokavējuma procentu likmi, jāraugās, lai apstrīdētais lēmums tiktu izpildīts četru mēnešu laikā pēc tā paziņošanas datuma un divu mēnešu laikā pēc šīs paziņošanas jāinformē Komisija, it īpaši par kopumā atgūstamo summu, par jau atgūtajām summām un par pasākumiem, kas veikti vai paredzēti apstrīdētā lēmuma izpildei.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 22 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2013. gada 3. jūnijā, prasītājas cēla šo prasību.
- 23 Ar 2013. gada 4. jūlijā Vispārējās tiesas kancelejā iesniegtu dokumentu Itālijas Republika lūdza atļauju iestāties šajā lietā prasītāju prasījumu atbalstam. Ar 2013. gada 4. septembra rīkojumu Vispārējās tiesas ceturtais palātas priekšsēdētājs šo lūgumu apmierināja.
- 24 Tā kā Vispārējās tiesas palātu sastāvs tika mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas septītajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.
- 25 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 26. februārī, prasītājas iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu, lai tiktu apturēta apstrīdētā tiesību akta piemērošana, līdz Vispārējā tiesa būs lēmusi par šo prasību. Ar 2014. gada 13. jūnija rīkojumu Vispārējās tiesas priekšsēdētājs nolēma apturēt apstrīdētā lēmuma 5. panta piemērošanu, ciktāl Itālijas iestādēm bija pienākums atgūt no *Sace BT* lielāku summu par [konfidenciali]¹ (rīkojums, 2014. gada 13. jūnijs, *SACE* un *Sace BT*/Komisija, T-305/13 R, EU:T:2014:595).
- 26 Prasītāju, ko atbalsta Itālijas Republika, prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu vai, pakārtoti, atcelt to daļēji;
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
  - veikt visus cita veida, tostarp – pierādījumu savākšanas, pasākumus, ko Vispārējā tiesa atzītu par atbilstošiem.

1 — Konfidencialie dati ir aizsegti.

- 27 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
  - piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

- 28 Lūguma atcelt tiesību aktu pamatojumam prasītājas izvirza trīs pamatus. Ar pirmo pamatu prasītājas apstrīd Itālijas valdības vainojamību strīdīgajos pasākumos. Otrais pamats attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, kļūdām vērtējumā un kļūdām tiesību piemērošanā, piemērojot privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju, kā arī pamatojuma nepietiekamību attiecībā uz otro pasākumu. Trešais pamats attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, kļūdām vērtējumā un kļūdām tiesību piemērošanā, piemērojot privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju attiecībā uz trešo un ceturto pasākumu.

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz Itālijas valsts vainojamību strīdīgajos pasākumos

- 29 Prasītājas apgalvo, ka Komisija esot kļūdaini piemērojusi LESD 107. panta 1. punktu, uzskatot, ka strīdīgajos pasākumos bija vainojama Itālijas valsts. Lēmumus, ar kuriem ir ieviesti strīdīgie pasākumi, SACE valde esot pieņēmusi neatkarīgi.
- 30 Prasītājas apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā nav ietverta nekāda informācija, kura liktu domāt, ka strīdīgie pasākumi ir bijuši Itālijas valsts noteiktas politikas piemērošanas instruments vai ka tie ir veikti ar pēdējās minētās tiešu vai netiešu ietekmi, vai pat ka Itālijas iestādes par tiem ir zinājušas *ex ante*. Komisijas norādītie vispārējie un specifiskie netiešie pierādījumi apstrīdētā lēmuma preambulas 177.–179. punktā neļaujot secināt, ka nebija iespējams, ka SACE būtu varējusi veikt strīdīgos pasākumus, neņemot vērā valsts iestāžu prasības.
- 31 Itālijas Republika, kas iestājusies lietā prasītāju prasījumu atbalstam, piebilst, ka Komisijas norādītais apstākļis, ka strīdīgie pasākumi atbilstot vispārējo interešu mērķim, nav pietiekams, lai izsecinātu valsts iestāžu iesaistīšanos. Uzņēmums daudzu iemeslu dēļ, darbojoties ar mērķi gūt peļņu, varot ņemot vērā vispārējās intereses, šī uzņēmuma vadītājiem izvērtējot tās neatkarīgi.
- 32 Prasītājas un Itālijas Republika turklāt norāda, ka strīdīgos pasākumus SACE ir veikusi, neņemot vērā valsts iestāžu prasības un bez to pat netiešas ietekmes. Apstrīdētajā lēmumā Komisija esot tikai pierādījusi teorētisku valsts iestāžu iesaistīšanās iespējamību. Tā neesot tiesiski pietiekami pierādījusi, ka pretēji SACE valdes pārvaldības neatkarības principam valsts akcionāram praksē ir bijusi dominējoša ietekme attiecībā uz strīdīgo pasākumu veikšanu.
- 33 Prasītājas un Itālijas Republika uzskata, ka pamatkritērijs, lai novērtētu valsts vainojamību pasākumā, ir pārbaudīt pārvaldības neatkarības līmeni, kāds praksē ir valsts uzņēmuma valdei, un kontroles, kādu veic valsts iestādes, intensitāti. Lai saskaņā ar 2002. gada 16. maija spriedumu lietā Francija/Komisija (C-482/99, Krājums, turpmāk tekstā – “spriedums *Stardust*”, EU:C:2002:294) pierādītu valsts iestāžu iesaistīšanos pasākuma veikšanā, būtu jāpierāda, ka šis pasākums ir noteikts ar valsts iejaukšanos, nevis ar paša uzņēmuma neatkarīgu izvēli.
- 34 Līdz ar to Itālijas Republikas ieskatā valsti pasākumā var vainot tikai tad, ja ir konstatēts, ka pasākums ir valsts iestādes tāda tiesiski saistoša akta sekas, kurš, pat ja tajā ietvertās norādes nav precīzas un specifiskas, ir licis uzņēmumam dot priekšroku vispārējo interešu mērķim, nevis paša interesēm, un veikt no pasākuma, kuru tas būtu veicis šādu norāžu neesamības gadījumā, atšķirīgu pasākumu.

- 35 Atbilstoši prasītāju un Itālijas Republikas uzskatam izskatāmajā lietā Komisija nekādi neesot pierādījusi, ka Itālijas valsts iestādes būtu iedibinājušas praksi izmantot *SACE* vispārējo interešu mērķiem, kas būtu pretrunā ar Itālijas tiesisko regulējumu valsts iestādēm piešķirtās pārvaldības neatkarības principam, paredzot, ka EFM “neveic to sabiedrību vadību un koordinēšanu, kuru daļu īpašniece tā ir”. Tādējādi Komisija neesot izpildījusi savu pierādīšanas pienākumu.
- 36 Itālijas Republika piebilst, ka EFM prakse neiejaukties *SACE* valdes kompetencē ietilpstošajos lēmumos esot apliecināta ar šīs ministrijas 2008. gada 12. novembra paziņojumu, kurā, atbildot uz kādu *SACE* pieteikumu, tā atgādināja, ka Dienvidāfrikas sabiedrības, kas darbojas kredīta apdrošināšanas nozarē, iegādes darījumam nav jāsaņem tās apstiprinājums. Šī prakse ievērot *SACE* pārvaldības neatkarību esot apstiprināta ar otru EFM paziņojumu, kurā ir norādīts, ka ministrijas kompetencē nav iejaukties jaunas *Sace BT* kontrolē esošas pakalpojumu sabiedrības izveidē.
- 37 Komisija apstrīd visus šos argumentus. Lai pierādītu valsts vainojamību pasākumā, neesot jāpierāda, ka šim pasākumam ir vienīgi publisks mērķis.
- 38 Atbilstoši judikatūrai, lai priekšrocības varētu tikt kvalificētas par atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, tām, pirmkārt, ir jābūt piešķirtām tieši vai netieši no valsts līdzekļiem un, otrkārt, tajās ir jābūt vainojamai valstij (skat. spriedumus *Stardust*, minēts 33. punktā, EU:C:2002:294, 24. punkts, un 2011. gada 10. novembris, *Elliniki Nafpigokataskevastiki* u.c./Komisija, T-384/08, EU:T:2011:650, 50. punkts).
- 39 Izskatāmajā lietā līdz ar to ir jāpārbauda, vai strīdīgie pasākumi pamatoti var tikt uzskatīti par tādas rīcības rezultātu, kurā ir vainojama valsts.
- 40 Ir skaidrs, ka pēc tās pārveidošanas par pilnībā valstij piederošu akciju sabiedrību *SACE* konkrētajā laikposmā bija valsts uzņēmums 2006. gada 16. novembra Direktīvas 2006/111/EK par dalībvalstu un publisku [valsts] uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību, kā arī par dažu uzņēmumu finanšu pārredzamību (OV L 318, 17. lpp.) 2. panta b) punkta izpratnē, kurā ir paredzēts, ka ar jēdzienu valsts uzņēmums ir aptverti “uzņēmumi, kuros valsts iestādes var tieši vai netieši īstenot dominējošu ietekmi savu īpašumtiesību dēļ, finansiālas dalības dēļ vai to noteikumu dēļ, kas attiecas uz šiem uzņēmumiem”.
- 41 Tomēr sprieduma *Stardust*, minēts 33. punktā (EU:C:2002:294), 52. punktā Tiesa ir nospriedusi, ka, lai gan valsts var kontrolēt valsts uzņēmumu un īstenot dominējošu ietekmi attiecībā uz tā darbību, nevar tikt automātiski pieņemts, ka šī kontrole konkrētajā gadījumā patiesi tiek veikta. Valsts uzņēmums var darboties vairāk vai mazāk neatkarīgi, atkarībā no autonomijas pakāpes, kādu tam valsts ir piešķirusi. Tādējādi, lai tā veiktos pasākumus saistītu ar valsti, nepietiek ar to vien, ka valsts uzņēmumu kontrolē valsts. Vēl ir jāizvērtē, vai var tikt uzskatīts, ka šo pasākumu īstenošanā tādā vai citādā veidā ir bijušas iesaistītas valsts iestādes.
- 42 Izskatāmajā lietā no tā izriet, ka vienīgi apstākļi, ka Itālijas valsts kā vienīgā *SACE* akcionāre spēja īstenot dominējošu ietekmi uz šīs sabiedrības darbību, neļauj pieņemt, ka tā patiesi ir īstenojusi savu kontroli attiecībā uz strīdīgo pasākumu veikšanu.
- 43 Līdz ar to, pirms tiks izvērtēti Komisijas izskatāmajā lietā izvirzītie netiešie pierādījumi (skat. tālāk 53.–88. punktu), ir jāatgādina kritēriji, kuri judikatūrā ir ieviesti, lai novērtētu valsts vainojamību atbalsta pasākumā, kuru veicis valsts uzņēmums (skat. tālāk 44.–52. punktu).

Judikatūras kritēriji valsts vairojamības tādā atbalsta pasākumā novērtēšanai, kuru veicis valsts uzņēmums

- 44 Sprieduma *Stardust*, minēts 33. punktā (EU:C:2002:294), 53. un 54. punktā Tiesa ir precizējusi, ka nevar prasīt, lai, pamatojoties uz precīzi veiktu izmeklēšanu, tiktu pierādīts, ka valsts iestādes praktiski ir mudinājušas valsts uzņēmumu veikt attiecīgos atbalsta pasākumus. Ņemot vērā, ka pastāv cieša saikne starp valsti un valsts uzņēmumiem, pastāv reāls risks, ka valsts atbalstu ir piešķīris šo uzņēmumu starpnieks nepārskatāmā veidā, kā rezultātā trešai personai tieši privileģētās saiknes starp dalībvalsti un valsts uzņēmumu dēļ būtu ļoti grūti konkrētajā gadījumā pierādīt, ka šī uzņēmuma veiktie atbalsta pasākumi ir ieviesti pēc valsts iestāžu norādījuma.
- 45 Līdz ar to atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai valsts vairojamība atbalsta pasākumā, kuru ir īstenojis valsts uzņēmums, var tikt secināta no pietiekami precīzu un saskanīgu netiešu pierādījumu kopuma, kurš izriet no attiecīgā gadījuma apstākļiem un konteksta, kādā šis pasākums ir īstenots, un ļauj pieņemt valsts iestāžu konkrētas iesaistīšanās šī pasākuma veikšanā esamību (šajā ziņā skat. spriedumus *Stardust*, minēts 33. punktā, EU:C:2002:294, 55. punkts; 2008. gada 26. jūnijs, *SIC/Komisija*, T-442/03, Krājums, EU:T:2008:228, 98. punkts, un *Elliniki Nafpigokataskevastiki u.c./Komisija*, minēts 38. punktā, EU:T:2011:650, 54. punkts).
- 46 Šajā ziņā spriedumā *Stardust*, minēts 33. punktā (EU:C:2002:294), ir ietverts neobligāts un neizsmeļošs netiešo pierādījumu, kuri ir ņemti vērā judikatūrā vai kuri var tikt ņemti vērā, saraksts, piemēram, fakts, ka valsts uzņēmums, kas piešķīris atbalstu, nevarēja šo lēmumu pieņemt, neņemot vērā valsts iestāžu prasības, ka šis uzņēmums ar valsti bija saistīts ne tikai ar organiska rakstura elementiem, bet tam turklāt bija jāņem vērā arī tādas starpministriju komitejas kā *CIPE* vadlīnijas un valsts uzņēmuma darbības raksturs un ka tā darbība tiek īstenota tirgū parastos konkurences apstākļos ar privātiem tirgus dalībniekiem, kā arī minētā uzņēmuma juridiskais statuss, tam darbojoties atbilstoši publiskajām vai komercietībām, vai valsts iestāžu īstenotās aizgādības intensitāte [uzņēmuma] vadībā (skat. spriedumu *Stardust*, minēts 33. punktā, EU:C:2002:294, 55. un 56. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 47 Turklāt joprojām sprieduma *Stardust*, minēts 33. punktā (EU:C:2002:294), 56. punktā Tiesa ir uzsvērusi, ka jebkādi citi netieši pierādījumi, kuri konkrētajā gadījumā liecinātu par valsts iestāžu līdzdalību vai neiespējamību, ka pasākums ir veikts bez līdzdalības, turklāt ņemot vērā tā apmēru, saturu un nosacījumus, kurus tas ietver, attiecīgajā gadījumā varētu būt nozīmīgi, lai atzītu valsts vairojamību pasākumā, kuru veicis valsts uzņēmums (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 30. aprīlis, *Tisza Erőmű/Komisija*, T-468/08, EU:T:2014:235, 170. punkts).
- 48 Pirmkārt, no šīs judikatūras izriet, ka pretēji Itālijas Republikas apgalvojumiem (skat. iepriekš 33. un 34. punktu) valsts konkrētās vairojamības jēdziens ir izprotams tādējādi, ka attiecīgais pasākums ir veikts ar faktiski valsts iestāžu ietekmi un kontroli vai ka šādas ietekmes vai kontroles neesamība ir maz ticama, turklāt nav jāpārbauda šīs līdzdalības ietekme uz pasākuma saturu. It īpaši, lai tiktu izpildīts vairojamības nosacījums, nevar tikt prasīts pierādīt, ka valsts uzņēmuma rīcība, ja tas būtu darbojies neatkarīgi, būtu bijusi citādāka. Runājot par attiecīgo pasākumu mērķiem, lai gan tie var tikt ņemti vērā vairojamības vērtējumā, tie tomēr nav izšķiroši.
- 49 Apstāklis, ka noteiktos gadījumos vispārējo interešu mērķi sakrīt ar valsts uzņēmuma interesēm, pats par sevi nesniedz nekādu norādi par valsts iestāžu iespējamo vairojamību vai vairojamības neesamību tādā vai citādā veidā attiecīgā pasākuma veikšanā. Līdz ar to fakts, ka valsts uzņēmuma intereses sakrīt ar vispārējām interesēm, noteikti nenozīmē, ka šis uzņēmums savu lēmumu ir varējis pieņemt, neņemot vērā valsts iestāžu prasības. Tādējādi Komisija pamatoti norāda, ka nekas nav pretrunā tam, ka valsts iestādes var likt valsts uzņēmumam veikt darbību ar uzņēmējdarbības raksturu, kurā, lai gan tā attiecīgajā gadījumā var atbilst privātā ieguldītāja kritērijam, katrā ziņā būtu vairojama valsts.

- 50 Otrkārt, ir jānorāda arī Itālijas Republikas veiktā *Stardust* judikatūras interpretācija (skat. iepriekš 34. un 35. punktu), saskaņā ar kuru konkrēta valsts līdzdalība tāda valsts uzņēmuma kā *SACE* pasākuma veikšanā var izrietēt tikai no valsts iestādes tiesību akta, ar kuru šim uzņēmumam ir likts dot priekšroku vispārējo interešu mērķiem, nevis paša interesēm, vai valsts iestāžu prakses, kura pretēji Itālijas likumā valsts uzņēmumiem atzītajam pārvaldības neatkarības principam nozīmē šī uzņēmuma izmantošanu vispārējās interesēs.
- 51 No sprieduma *Stardust*, minēts 33. punktā (EU:C:2002:294), izriet, ka valsts uzņēmumam ar tā juridisko formu piešķirtā neatkarība nav šķērslis iespējai valstij īstenot dominējošu ietekmi noteiktu pasākumu veikšanā. Tā kā iespējamā valsts konkrētā līdzdalība ar valsts uzņēmumam principā piešķirto neatkarību netiek izslēgta, pierādījums par šādu līdzdalību var tikt sniegts, pamatojoties uz visiem nozīmīgajiem tiesiskajiem vai faktiskajiem elementiem, kas var veidot pietiekami precīzu un pārlicinošu netiešo pierādījumu kopumu par valsts īstenotu ietekmi vai efektīvu kontroli.
- 52 Līdz ar to izskatāmajā lietā Komisijai, pamatojoties uz pietiekami precīzu un saskanīgu netiešo pierādījumu kopumu, ir jāpierāda, ka Itālijas valsts līdzdalība lēmumā noteikt strīdīgos pasākumus bija konkrēta vai ka šādas līdzdalības neesamība, ņemot vērā izskatāmās lietas apstākļus un kontekstu, bija maz ticama.

Komisijas izskatāmajā lietā norādīto netiešo pierādījumu pārbaude

- 53 Ir jāpārbauda, vai izskatāmās lietas apstākļos un strīdīgo pasākumu kontekstā apstrīdētā lēmuma preambulas 177.–179. apsvērumā Komisijas norādītie netiešie pierādījumi, aplūkojot tos kopā, ļauj pieņemt, ka Itālijas valsts iestādes tādā vai citādā veidā bija konkrēti līdzdalībnieces šo pasākumu veikšanā.
- 54 Lai pierādītu šādu līdzdalību, Komisija atsauca uz “vispārējām norādēm [vispārējiem netiešiem pierādījumiem]”, kas saistīti ar strīdīgo pasākumu veikšanas kontekstu (apstrīdētā lēmuma preambulas 177. apsvēruma), un “specifiskiem netiešiem pierādījumiem”, kas saistīti ar šo pasākumu piešķiršanas nosacījumiem (apstrīdētā lēmuma preambulas 178. un 179. apsvēruma).
- 55 Runājot par vispārējiem netiešajiem pierādījumiem, Komisija norāda uz šādiem trīs elementiem:
- visi *SACE* valdes locekļi ir iecelti pēc Itālijas valsts ierosinājuma;
  - *SACE* savu darbību neveic “tirgū parastos konkurences apstākļos ar privātiem tirgus dalībniekiem”;
  - atbilstoši likumam *SACE* ir jābūt vismaz 30 % no *Sace BT* kapitāldaļām turētājam.
- 56 Pirms tiek izvērtēti netiešie pierādījumi kopumā, ir precīzi jāpārbauda katrs no tiem atsevišķi.
- 57 Pirmkārt, runājot par argumentu, kas saistīts ar apstrīdētā lēmuma preambulas 177. apsvēruma a) punktā minēto valdes locekļu iecelšanu, ir jānorāda, ka Dekrētlikuma Nr. 269 6. panta 2. punktā, kurā *SACE* darbības tiek uzticētas EFM, ir paredzēts, ka šīs iecelšanas tiek veiktas ar dažādu Dekrētlikuma Nr. 143 4. panta 5. punktā minēto ministriju piekrišanu, tajā ir norādītas Itālijas Finanšu, budžeta un ekonomikas plānošanas ministrija (kura nozīmīgajā laikposmā bija atbildīgā ekonomikas un finanšu jautājumos), Itālijas Ārlietu ministrija, Itālijas Rūpniecības, tirdzniecības un amatniecības ministrija un Itālijas Ārējās tirdzniecības ministrija.
- 58 Tomēr, kā tiesas sēdē norādīja Itālijas Republika, no Dekrētlikuma Nr. 269 6. panta 24. punkta izriet, ka *SACE* izveides brīdī Dekrētlikuma Nr. 143 4. pants bija piemērojams vairs tikai pārejas laikposmā – līdz *SACE* statūtu apstiprināšanai. Saskaņā ar minēto statūtu 13. pantu valdes locekļus uz laikposmu, kurš nepārsniedz trīs gadus, ieceļ dalībnieku sapulcē un tie var tikt ievēlēti atkārtoti.

- 59 Prasītājas un Itālijas Republika no tā izsecina, ka organiskie netiešie pierādījumi, kas minēti apstrīdētā lēmuma preambulas 177. apsvēruma a) punktā, izriet nevis no specifiskām tiesību normām, bet gan no īpašuma struktūras un līdz ar to nav nozīmīgi.
- 60 Tiesas sēdē Komisija apgalvoja, ka speciālu tiesību normu par *SACE* valdes locekļu iecelšanu pieņemšana nebija automātiska. Tā norādīja, un Itālijas Republika pret to neiebilda, ka strīdīgo pasākumu veikšanas laikā *SACE* valdi veidojošie locekļi tika iecelti atbilstoši sākotnējai īpašajai procedūrai.
- 61 Ir skaidrs, ka uzņēmuma, kurš ir pilnībā valsts īpašumā, valdes locekļus noteikti iecel valsts iestādes, jo valsts ir sabiedrības vienīgā akcionāre. Tomēr izskatāmajā lietā apstākļi, ka vismaz sākotnējā *SACE* valdes locekļu iecelšana atbilstoši specifiskam normatīvam aktam bija jāveic ar vairāku būtisku ministriju piekrišanu, apliecina īpašu saikni starp *SACE* un valsts iestādēm, un tas var būt netiešs pierādījums valsts iestāžu līdzdalībai valsts uzņēmuma darbībā.
- 62 Turklāt šī līdzdalība tiek apstiprināta arī ar apstrīdētā lēmuma preambulas 178. apsvēruma a) punktā Komisijas norādīto faktu, ka divi *SACE* valdes locekļi vienlaicīgi ieņēma vadošus amatus ministrijās, proti, agrākajā Itālijas Ārējās tirdzniecības ministrijā, tagad – Ekonomikas attīstības ministrijā, un Itālijas Ārlietu ministrijā (skat. tālāk 85. punktu).
- 63 Tomēr šie organiskie netiešie pierādījumi, lai arī tie ir nozīmīgi, ciktāl ar tiem tiek parādīta *SACE* ierobežotā neatkarība attiecībā pret valsti, paši par sevi nav pietiekami, lai pierādītu konkrēto valsts līdzdalību strīdīgo pasākumu veikšanā, un tie ir izvērtējami kopā ar citiem netiešajiem pierādījumiem.
- 64 Otrkārt, runājot par argumentu, saskaņā ar kuru *SACE* savu darbību neveic “tirgū parastos konkurences apstākļos ar privātiem tirgus dalībniekiem”, apstrīdētais lēmums ir balstīts uz šādiem četriem netiešiem pierādījumiem:
- *SACE* uzdevums ir uzturēt un veicināt Itālijas ekonomikas konkurētspēju galvenokārt attiecībā uz nenododamajiem riskiem atbilstoši Paziņojumā par eksporta kredīta apdrošināšanu paredzētajai definīcijai, darbojoties nozarē, attiecībā uz kuru netiek uzskatīts, ka tā ir pakļauta parastiem tirgus konkurences nosacījumiem;
  - par *SACE* darbībām vienmēr ir galvojusi valsts, lai gan valsts atbalsta noteikumus citiem valsts uzņēmumiem, kuri konkurē ar privātiem tirgus dalībniekiem, ir aizliegts saņemt šādas priekšrocības;
  - *SACE* finanšu pārskatus pārbauda *Corte dei conti* [Itālijas Revīzijas palāta], un EFM Itālijas Parlamentam ik gadus ir jāiesniedz ziņojumi par *SACE* darbību;
  - runājot par valsts ietekmi uz *SACE* resursu sadalījumu, katru gadu līdz 30. jūnijam *CIPE* ir jāsaģatavo apdrošināšanas saistību prognozes un jāaprēķina finanšu vajadzības saistībā ar konkrētiem riskiem, kā arī jānosaka vispārējie ierobežojumi saistībām attiecībā uz nenododamajiem riskiem, ko *SACE* var uzņemt, nodalot galvojumus atkarībā no tā, vai to laikposms ir īsāks vai garāks par 24 mēnešiem.
- 65 Ir jāizvērtē šo četrus netiešos pierādījumus raksturs izskatāmajā lietā, kā mērķis Komisijas ieskatā patiesībā ir pierādīt, ka valsts iestādes *SACE* uzņēmumu grupu izmantoja ne tikai nenododamo risku nozarē, bet arī nododamo risku nozarē, lai atbalstītu Itālijas uzņēmumu sistēmu un tādējādi veicinātu valsts ekonomisko attīstību.
- 66 Pirmais netiešais pierādījums, kas minēts iepriekš 64. punktā, ir saistīts ar Itālijas ekonomikas konkurētspējas veicināšanas uzdevumu, kas uzticēts *SACE* “būtībā [galvenokārt] attiecībā uz nenododamajiem riskiem”. Šajā ziņā ir jānorāda, ka nedz prasītājas, nedz Itālijas Republika šādu

apstrīdētajā lēmumā Komisijas veikto *SACE* uzdevuma aprakstu neapstrīd. Tādējādi šķiet, ka tās netieši piekrīt, ka *SACE* uzdevums, ciktāl tas galvenokārt, bet ne vienīgi attiecas uz nenododamajiem riskiem, aptver arī konkurencei atvērto nododamo risku apdrošināšanas nozari. *SACE* vispārējo interešu uzdevuma piemērošanas joma izriet no šīs sabiedrības statūtu 4. panta 1. un 2. punkta, definējot tās mērķi (skat. iepriekš 6. punktu). Tādējādi šo statūtu 4. panta 1. punktā ir vispārēja atsauce uz “politiska rakstura risku, katastrofas risku, saimniecisku risku, komercrisku un izmaiņu risku, kā arī tādu papildu risku segšanu, kādiem tieši vai netieši ir pakļauti [Itālijas] saimnieciskās darbības subjekti un sabiedrības, tostarp ārvalstu sabiedrības, kuras ar tiem ir saistītas vai kuras tās kontrolē to uzņēmējdarbībā ar ārvalstīm un [attiecībā uz] Itālijas ekonomikas internacionalizāciju”. Runājot par 4. panta 2. punktu, tā mērķis skaidri – atbilstoši tirgus apstākļiem un ievērojot Savienības tiesisko regulējumu – ir sniegt “garantijas un apdrošināšanas segumu ārvalstu uzņēmumiem saistībā ar Itālijas ekonomikai stratēģiski nozīmīgām darbībām no internacionalizācijas, ekonomiskās drošības un ražošanas un nodarbinātības procesa Itālijā aktivizēšanas viedokļa” (skat. iepriekš 6. punktu).

- 67 Šis vispārējo interešu uzdevums, skaidri ietverot tostarp to risku segšanu, kuri Paziņojumā par eksporta kredīta apdrošināšanu ir definēti kā nododamie riski (skat. iepriekš 3. punktu), un atsaucoties turklāt uz apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu tirgus apstākļos attiecībā uz Itālijas ekonomikai stratēģiski nozīmīgām darbībām, tādējādi pārsniedz vienīgi nenododamo risku segšanas uzdevumu, kurš konkurencei atvērta nozarē neietilpst.
- 68 Tādējādi *SACE* tās statūtos uzticētais vispārējo interešu uzdevums ietver arī nododamo risku apdrošināšanu, kuru segšanai ir izveidota *Sace BT* (skat. iepriekš 8. un 11. punktu).
- 69 Ir skaidrs, ka apstrīdētā lēmuma preambulas 177. apsvēruma b) punkta i) apakšpunktā Komisija atsaucas uz uzdevumu veicināt “Itālijas ekonomikas konkurētspēju galvenokārt attiecībā uz nenododamajiem riskiem” (skat. iepriekš 64. punktu). Lai gan tādējādi tā īpaši uzsver *SACE* vispārējo interešu mērķi nenododamo risku apdrošināšanas nozarē, tomēr Komisija norāda arī vispārējo mērķi atbalstīt Itālijas ekonomiku, kas *SACE* ir noteikts tās statūtu 4. panta 1. un 2. punktā attiecībā uz visu tās darbību, kura, kā tas izriet no Dekrētlukuma Nr. 269 6. panta 12. punkta, var tikt īstenota arī nododamo risku apdrošināšanas nozarē (skat. iepriekš 8. punktu).
- 70 Otrais apstrīdētā lēmuma preambulas 177. apsvēruma b) punktā minētais netiešais pierādījums (skat. iepriekš 64. punktu) attiecas uz valsts *SACE* piešķirto galvojumu. Atšķirībā no pirmā netiešā pierādījuma, kurš izskatīts iepriekš 66.–69. punktā, šis netiešais pierādījums ir saistīts vienīgi ar *SACE* darbību nenododamo risku apdrošināšanas nozarē. No *SACE* statūtu 5. panta 2. punkta skaidri izriet, ka nozīmīgajā laikposmā “par apdrošināšanas darbību un risku, kas saskaņā ar Eiropas Savienības tiesisko regulējumu ir definēti kā nododamie riski, galvojuma nozarē ne[tika] saņ[emts] valsts galvojum[s] un tā [bija] reglamentēta privātās apdrošināšanas jomas tiesiskajā regulējumā”.
- 71 Šis netiešais pierādījums par valsts galvojumu tomēr apstiprina, ka *SACE* darbības nebija tādas, kādas tirgus apstākļos veic eksporta kredīta apdrošināšanas komercsabiedrība, bet ka tās bija tādas, kādas veic valsts apdrošināšanas sabiedrība, kurai ir piešķirts īpašs statuss un kuras mērķi ir atbalstīt valsts iestāžu noteikto ekonomiku, it īpaši pateicoties valsts galvojumam, kalpojot par eksporta vecināšanas instrumentu (skat. iepriekš 67. punktu).
- 72 Trešais apstrīdētā lēmuma preambulas 177. apsvēruma b) punktā minētais netiešais pierādījums (skat. iepriekš 64. punktu) attiecas uz ikgadējo *Corte dei conti* veikto *SACE* grāmatvedības pārbaudi, kas paredzēta Dekrētlukuma Nr. 269 6. panta 16. punktā, un uz EFM pienākumu katru gadu iesniegt ziņojumu par *SACE* darbību Itālijas Parlamentam atbilstoši šī paša dekrētlukuma 6. panta 17. punktam. Kā norāda Komisija, šīs pārbaudes, pat tad, ja tās tāpat ir piemērojamas arī citiem valsts uzņēmumiem, nav piemērojamas visiem valsts uzņēmumiem, kuri pilnībā pieder valstij, kas apstiprina attiecībā uz *SACE* veikto specifiskās valsts pārbaudes vispārējo kontekstu. Tomēr tiesas sēdes laikā Itālijas Republika norādīja, pret ko Komisija neiebilda, ka pēdējais ziņojums par *SACE* darbību parlamentam ir ticis iesniegts 2008. gadā.

- 73 Šis trešais netiešais pierādījums pats par sevi nav noteicošs. Tiktāl, ciktāl šis finanšu un politiskās pārbaudes, pirmkārt, tiek veiktas *a posteriori* un, otrkārt, principā attiecas uz visām SACE grāmatvedībām un darbībām, tās pašas par sevi neļauj pieņemt, ka valsts iestādes konkrēti ir ietekmējušas iepriekš pieņemtus lēmumus, piemēram, lēmumus, kas saistīti ar strīdīgajiem pasākumiem. Tomēr pārbaudes iespējas apliecina Itālijas valsts ieinteresētību SACE darbībās, un tās tātad ir nozīmīgas kā tā netiešo pierādījumu kopuma elements, uz kuru ir balstījusies Komisija.
- 74 Ceturtais apstrīdētā lēmuma preambulas 177. apsvēruma b) punktā minētais netiešais pierādījums (skat. iepriekš 64. punktu) attiecas uz to, ka CIPE ir jāapstiprina SACE apdrošināšanas saistību prognozes un finanšu vajadzības saistībā ar konkrētiem riskiem, kā arī jānosaka vispārējie ierobežojumi saistībām attiecībā uz nenododamajiem riskiem, ko SACE var uzņemties, atbilstoši Dekrētlíkuma Nr. 269 6. panta 9. punktam, kurā ir atsauce uz Dekrētlíkuma Nr. 143 2. panta 3. punkta tiesību normām (skat. iepriekš 9. punktu).
- 75 Šajā ziņā prasītājas apgalvo, ka CIPE apstipriņošais lēmums attiecas vienīgi uz iepriekš SACE valdes apstipriņāto prognožu transponēšanu un formalizēšanu. Patiesībā CIPE apstipriņāšanas procedūras mērķis (skat. iepriekš 9. punktu) ir vienīgi informēt valsti par maksimāli iespējamā riska apjomu, kas izriet no galvojuma, kuru tā piešķir saistībā ar SACE piedāvātās apdrošināšanas segumu nenododamo risku nozarē. Prognozes, kuras ir iesniegtas šādai apstipriņāšanai, turklāt neattiecoties uz *Sace BT* darbībām.
- 76 Šādiem argumentiem nevar piekrist. Komisija pamatoti apgalvo, ka CIPE, kas ir Itālijas ekonomikas politikas augstākā koordinēšanas un vadības struktūra, veiktā SACE prognožu apstipriņāšana parāda, ka šis uzņēmums neveic savas darbības pilnīgi neatkarīgas pārvaldes apstākļos un tādējādi var tikt uzskatīts par tādu, kurš vismaz attiecībā uz svarīgu lēmumu pieņemšanu rīkojas valsts iestāžu kontrolē.
- 77 SACE galvenā darbība nenododamo risku tirgū ietilpst tādu prognožu kontekstā, kuras, lai gan tās ir sagatavojusi sabiedrības valde, ir jāapstiprina CIPE. Šādai apstipriņāšanas procedūrai, ko veic iestāde, kas nosaka valsts ekonomikas politikas virzienu, nevar būt vienīgi informatīvs raksturs. Nepastāvot nekādiem pretējiem netiešiem pierādījumiem (skat. tālāk 83. punktu), tā parāda, ka SACE ir jāņem vērā valsts iestāžu prasības, kā atlīdzību saņemot tai piešķirto valsts galvojumu.
- 78 Treškārt, prasītājas un Itālijas Republika apstrīd jebkādu pierādījuma spēku netiešajam pierādījumam, kurš izsecināts no tā, ka *Sace BT* statūtu 5. panta 2. punktā ir paredzēts, ka atbilstoši Dekrētlíkuma Nr. 269 6. panta 12. punktam SACE līdzdalība šī meitasuzņēmuma kapitālā nedrīkst būt mazāka par 30 % (skat. iepriekš 55. punktu).
- 79 Protams, prasītājas pamatoti norāda, ka līdzdalība 30 % apmērā neļautu SACE kontrolēt sava meitasuzņēmuma darbību. Tomēr, lai gan šāda tiesību norma pati par sevi nav pietiekama, lai pieņemtu, ka valsts iestādes ir konkrēti līdzdarbojušās strīdīgo pasākumu veikšanā, saskaņā ar judikatūru tā ir netiešs pierādījums, kurš izriet no šīs pieņemšanas konteksta un kas var tikt ņemts vērā (skat. iepriekš 45. punktu).
- 80 Kā to norāda Komisija, šī līdzdalība var tikt uzskatīta par tādu, kuras mērķis ir ar SACE, kas nozīmīgajā laikposmā pilnībā piederēja valstij, starpniecību nodrošināt noteikta līmeņa valsts iesaistīšanos nododamo risku apdrošināšanas darbībā, un apstiprina, ka SACE, tostarp iepriekš minētajā nozarē, ir pakļauta īpašam juridiskam regulējumam.
- 81 Šādos apstākļos iepriekš 55.–80. punktā izskatītie vispārējie netiešie pierādījumi, aplūkojot tos kopā, saistībā ar kontekstu, kādā ir veikti strīdīgie pasākumi, ļauj tiesiski pietiekami pierādīt, ka šajos pasākumos, ņemot vērā to nozīmīgumu Itālijas ekonomikā, ir vainojama valsts.

- 82 Ņemot vērā strīdīgo pasākumu, kuru kopējā summa sasniedz vairāk nekā EUR 70 miljonus, apmēru un mērķi, visi Komisijas izvirzītie netiešie pierādījumi saistībā ar organisko saikni, kas ar specifiskiem normatīviem aktiem ieviesta starp SACE un valsts iestādēm (skat. iepriekš 57.–63. punktu), ar SACE tās statūtos izvirzītajiem Itālijas ekonomikas konkurētspējas veicināšanas mērķiem (skat. iepriekš 66.–69. punktu), ar valsts atbalstu, kas tiek sniegts SACE tās galvenās darbības veikšanas ietvaros piešķirtā valsts galvojuma veidā (skat. iepriekš 70. un 71. punktu), ar iepriekšēju pārbaudi (skat. iepriekš 74.–78. punktu) un [pārbaudi] *a posteriori* (skat. iepriekš 72. un 73. punktu), kuru attiecībā uz SACE darbību veic valsts iestādes, kā arī ar noteikta līmeņa valsts iesaistīšanos nododamo risku apdrošināšanas darbībā (skat. iepriekš 80. punktu), pierāda, ka valsts iestādes līdzdalības strīdīgo pasākumu veikšanā neesamība ir maz ticama.
- 83 Šī analīze netiek atcelta ar Itālijas Republikas argumentu saistībā ar EFM praksi neiejaukties valsts uzņēmumu lēmumos, kā to apliecinot divi šīs ministrijas sniegtie paziņojumi, atgādinot, ka SACE valdes veiktie darījumi nav pakļauti tās apstiprinājumam (skat. iepriekš 36. punktu). Pirmkārt, kā to norāda Komisija, izskatāmajā lietā uz šiem paziņojumiem nevar atsaukties, ciktāl tie netika iesniegti Komisijai administratīvās procedūras laikā (skat. spriedumu, 2008. gada 25. jūnijs, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies*/Komisija, T-268/06, Krājums, EU:T:2008:222, 56. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumu, 2008. gada 15. aprīlis, *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, 54. punkts un tajā minētā judikatūra). Otrkārt un katrā ziņā, šajos paziņojumos norādītajām darbībām attiecībā uz Itālijas ekonomikas konkurētspējas atbalsta mērķiem nebija tāds pats raksturs kā strīdīgajiem pasākumiem. Visbeidzot, formāla apstiprinājuma neesamība nevarētu izslēgt valsts iestāžu konkrētas līdzdalības pasākuma veikšanā esamību. Šāda līdzdalība izskatāmajā lietā izriet no visu iepriekš 82. punktā atgādināto netiešo pierādījumu kopuma.
- 84 Tādējādi, ņemot vērā visus vispārējos apstrīdētajā lēmumā minētos netiešos pierādījumus, Komisija, lai izsecinātu valsts vainojamību strīdīgajos pasākumos, apstrīdētā lēmuma preambulas 180. apsvērumā balstījās uz secinājumu, saskaņā ar kuru SACE bija cieši saistīta ar Itālijas valsts iestādēm, kuras to izmantoja savas Itālijas ekonomikas darbības atbalsta politikas kontekstā.
- 85 Triju vispārēju netiešo pierādījumu nozīmīgums turklāt tiek apstiprināts ar specifiskiem netiešiem pierādījumiem, kas norādīti apstrīdētā lēmuma preambulas 178. un 179. punktā. Būtībā runa ir par SACE valdes locekļu paziņojumiem, kas izteikti strīdīgo pasākumu veikšanas laikā.
- 86 Protams, prasītājas un Itālijas Republika apgalvo, ka šie paziņojumi, kas citēti apstrīdētā lēmuma preambulas 178. un 179. punktā, ir norādes uz apstākļiem, kuri atspoguļo vienīgi to autoru cerības saistībā ar pozitīvu pārbaudīto pasākumu ietekmi uz ekonomiju.
- 87 Tomēr ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma preambulas 178. apsvēruma a) un b) punktā un 179. apsvērumā minētie paziņojumi, kas ietverti SACE 2009. gada 1. aprīļa valdes sanāksmes protokolā, no vienas puses, un šīs valdes 2009. gada 26. maija sanāksmes protokolā, no otras puses, attiecas uz vispārējo interešu mērķiem. Tāpat tas ir attiecībā uz apsvērumiem, kas minēti apstrīdētā lēmuma preambulas 178. apsvēruma c) punktā un ietverti *Sace BT* 2009. gada 27. maija valdes sanāksmes protokolā.
- 88 Pat ja iepriekš minētajiem paziņojumiem, aplūkojot tos atsevišķi, ir tikai samērā vājš pierādījuma spēks, novērtējot šos paziņojumus saistībā ar vispārējiem netiešajiem pierādījumiem attiecībā uz strīdīgo pasākumu veikšanas kontekstu, tie ir jāuzskata par papildu netiešiem pierādījumiem, kuri apstiprina, ka strīdīgo pasākumu veikšana ietilpst SACE uzticētajā Itālijas ekonomikas atbalsta mērķu īstenošanā.
- 89 Visu šo iemeslu dēļ pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro un trešo pamatu, kas būtībā attiecas uz privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju un pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

- 90 Pirms šo divu pamata izskatīšanas vispirms ir jāatgādina daži judikatūras principi saistībā ar privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju.

Ievada apsvērumi par judikatūru saistībā ar privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju

- 91 Saskaņā ar judikatūru nosacījumi, kuriem ir jāatbilst pasākumam, lai to varētu kvalificēt par “atbalstu” LESD 107. panta izpratnē, nav izpildīti, ja valsts uzņēmums, kas saņem labumu, tādu pašu labumu kā to, kas ir nodots tā rīcībā no valsts līdzekļiem, varētu saņemt apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, un šis novērtējums valsts uzņēmumu gadījumā principā notiek, piemērojot privātā ieguldītāja kritēriju (šajā ziņā skat. spriedumus, 2012. gada 5. jūnijs, Komisija/EDF u.c., C-124/10 P, Krājums, EU:C:2012:318, 78. punkts, un 2013. gada 24. janvāris, *Frucona Košice*/Komisija, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 70. punkts).
- 92 Privātā ieguldītāja kritērija piemērošana ir paredzēta, lai noteiktu, vai jebkādā formā piešķirtā ekonomiskā priekšrocība no valsts līdzekļiem valsts uzņēmumam tās ietekmes dēļ var radīt vai draudēt radīt konkurences izkropļojumus un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/EDF u.c., minēts 91. punktā, EU:C:2012:318, 89. punkts). Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 107. panta 1. punktā valsts struktūrvienības iejaukšanās netiek nošķirta atkarībā no tās iemesliem vai mērķiem, bet gan tiek definēta atbilstoši tās sekām (spriedumi Komisija/EDF u.c., minēts 91. punktā, EU:C:2012:318, 77. punkts, un 2013. gada 19. marts, *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija u.c., C-399/10 P un C-401/10 P, Krājums, EU:C:2013:175, 102. punkts).
- 93 Lai pārbaudītu, vai dalībvalsts vai attiecīgā valsts struktūrvienība ir rīkojusies kā apdomīgs tirgus ekonomikas principu vadīts komersants, ir jāņem vērā stāvoklis laikposmā, kad tika veikti attiecīgie pasākumi, lai tādējādi varētu novērtēt, vai dalībvalsts vai valsts struktūrvienības rīcība ir bijusi ekonomiski saprātīga, un ir jāatturas no vērtējuma, kura pamatā ir vēlāka situācija. Salīdzinājums starp valsts un privāto komersantu rīcību tādējādi ir jāveic saistībā ar attieksmi, kāda līdzīgos apstākļos attiecīgās darbības laikā būtu bijusi privātam komersantam, ņemot vērā pieejamo informāciju un šajā brīdī paredzamās attīstības tendences (šajā ziņā skat. spriedumu *Stardust*, minēts 33. punktā, EU:C:2002:294, 71. un 72. punkts). Tātad retrospektīvam dalībvalsts vai attiecīgās valsts struktūrvienības veiktās darbības faktiskā ienesīguma konstatējumam nav nozīmes.
- 94 Šī pastāvīgā judikatūra ir apstiprināta ar spriedumu lietā Komisija/EDF u.c., minēts 91. punktā (EU:C:2012:318), tā 105. punktā uzsverot, ka brīdī, kad tiek pieņemts lēmums veikt attiecīgo darbību, vienīgi pieejamajai informācijai un paredzamajām attīstības tendencēm ir nozīme privātā ieguldītāja kritērija piemērošanā. Tas tā it īpaši ir tad, ja – kā šajā lietā – Komisija pārbauda valsts atbalsta pastāvēšanu attiecībā uz pasākumu, par ko tai nav paziņots un ko attiecīgā valsts struktūrvienība jau ir veikusi brīdī, kad Komisija īsteno savu pārbaudi.
- 95 Atbilstoši principiem saistībā ar pierādīšanas pienākumu valsts atbalsta jomā šāda atbalsta pierādījums ir jāsniedz Komisijai. Šajā ziņā Komisijai attiecīgo pasākumu izmeklēšanas procedūra ir jāveic rūpīgi un objektīvi, lai galīgā lēmuma, kurā tiek konstatēta atbalsta pastāvēšana un attiecīgajā gadījumā – tā nesaderība un prettiesiskums, pieņemšanas brīdī tās rīcībā būtu cik vien iespējams vispilnīgākie un visticamākie pierādījumi (šajā ziņā skat. spriedumus, 2010. gada 2. septembris, Komisija/Scott, C-290/07 P, Krājums, EU:C:2010:480, 90. punkts, un 2014. gada 3. aprīlis, Francija/Komisija, C-559/12 P, Krājums, EU:C:2014:217, 63. punkts). Runājot par prasīto pierādījumu līmeni, pierādījumi, kas jāsniedz Komisijai, lielā mērā ir atkarīgi no attiecīgā valsts plānotā pasākuma būtības (šajā ziņā skat. spriedumu Francija/Komisija, minēts iepriekš, EU:C:2014:217, 66. punkts).

- 96 Līdz ar to, kad izrādās, ka privātā ieguldītāja kritērijs varētu būt piemērojams, Komisijai ir jālūdz attiecīgajai dalībvalstij tai sniegt visu būtisko informāciju, kas tai ļauj pārbaudīt, vai šī kritērija piemērojamības un piemērošanas nosacījumi ir izpildīti (spriedumi Komisija/EDF u.c., minēts 91. punktā, EU:C:2012:318, 104. punkts, un 2014. gada 3. aprīlis, Komisija/Nīderlande un *ING Groep*, C-224/12 P, Krājums, EU:C:2014:213, 33. punkts). Ja dalībvalsts Komisijai ir sniegusi vajadzīgā rakstura elementus, Komisijai ir jāveic visaptverošs novērtējums, ņemot vērā visus elementus, kuri ir būtiski konkrētajā lietā un kuri tai ļauj noteikt, vai uzņēmums, kas saņem labumu, salīdzināmus atvieglojumus acīmredzami nebūtu saņēmis no privāta kreditora (spriedums *Frucona Košice*/Komisija, minēts 91. punktā, EU:C:2013:32, 73. punkts).
- 97 Šajā kontekstā dalībvalstij vai attiecīgajai valsts struktūrvienībai ir jāsniedz Komisijai objektīvi un patiesi pierādījumi, kas apliecina, ka tās lēmums ir pamatots ar iepriekšējiem ekonomiskiem vērtējumiem, kas ir salīdzināmi ar tiem, ko konkrētās lietas apstākļos pirms attiecīgā pasākuma veikšanas būtu licis izstrādāt saprātīgs privāts komersants, kurš ir iespējami vistuvākajā situācijā tai, kādā ir šī valsts vai šī struktūrvienība, lai noskaidrotu šī pasākuma ienesīgumu nākotnē (šajā ziņā skat. spriedumus Komisija/EDF u.c., minēts 91. punktā, EU:C:2012:318, 84. punkts, lasot to kopā ar 105. punktu, un 2014. gada 3. jūlijs, Spānija u.c./Komisija, T-319/12 un T-321/12, EU:T:2014:604, 49. punkts).
- 98 Tomēr no dalībvalsts vai attiecīgās valsts struktūrvienības prasītā iepriekšējā ekonomiskā novērtējuma elementiem ir jābūt piemērotiem atkarībā no attiecīgās darbības rakstura un sarežģītības, aktīvu vērtības, attiecīgajām precēm vai pakalpojumiem un lietas apstākļiem (skat. tāāk 122., 123., 178. un 179. punktu).

Par otro pamatu, kas attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, kļūdām vērtējumā un kļūdām tiesību piemērošanā, piemērojot privātā ieguldītāja tirgus ekonomiskā kritēriju, kā arī pamatojuma nepietiekamību attiecībā uz otro pasākumu

- 99 Otrais pasākums attiecas uz papildu zaudējumu pārapirošināšanas (vai “*XoL* pārapirošināšana”) segšanu attiecībā uz nododamajiem riskiem, ko 2009. gadā *SACE* ir piešķirusi *Sace BT*. *XoL* pārapirošināšana ir tāda veida līgums, kurā pārapirošināšana notiek līdz noteiktam sliekšnim un vienīgi tad, ja īpaši papildu zaudējumi vai papildu zaudējumu grupa pārsniedz iepriekš noteiktu līmeni.
- 100 Lietas dalībnieces ir vienisprātis, ka *Sace BT* agrāk ir saņēmusi pati savu pārapirošināšanu galvenokārt no privātiem komersantiem. Līgumu par 2009. gadu pagarināšanas laikā, pasaules finanšu un ekonomikas krīzes brīdī, *Sace BT* sazinājās ar 21 privāto komersantu un no pieciem no tiem saņēma *XoL* pārapirošināšanas segumu 25,85 % apmērā par papildu zaudējumu no EUR 5 miljoniem līdz pat EUR 40 miljoniem apmērā daļu. Seguma likmes, kuras parakstīja šie pieci privātie pārapirošinātāji, atbilda attiecīgi 10 %, 7,5 %, 3 %, 2,85 % un 2,5 %. 2009. gada 5. jūnijā atlikušo seguma daļu, proti, 74,15 %, uzņēmās *SACE* ar tādiem pašiem noteikumiem par prioritāti, jaudu un prēmiju kā tie, kas noteikti ikgadējā *Sace BT* pārapirošināšanas līgumā par 2009. gadu un kuriem jau bija piekrituši pieci privātie pārapirošinātāji.
- 101 Apstrīdētajā lēmumā (preambulas 126.–131. apsvērumi) Komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā paaugstināto sedzamā riska līmeni, privātais pārapirošinātājs nebūtu uzņēmies pārapirošināšanas segumu 74,15 % apmērā par labu *Sace BT* ar *SACE* piešķirtajiem nosacījumiem un ka līdz ar to *Sace BT* ir saņēmusi priekšrocību, kas būtībā ir balstīta uz šādiem nosacījumiem:
- privāto pārapirošinātāju, ar kuriem *SACE* sazinājās 2009. gada pārapirošināšanas līgumu atjaunošanas laikā, atteikums segt papildu zaudējumu pārapirošināšanas atlikumu esot parādījis, ka šādu segšanu nebūtu iespējams saņemt no tirgus dalībniekiem (apstrīdētā lēmuma preambulas 127. apsvērumi);

- pasaules finanšu krīzes kontekstā, kas lika ieviest stingrākus pārapsdrošināšanas nosacījumus, daži privātie pārapsdrošinātāji esot samazinājuši to darbību šajā jomā un pārorientējušies uz citām ienesīgākām darbībām (preambulas 128. apsvērums);
  - ņemot vērā būtiskos 2008. gadā ciestos zaudējumus (aptuveni EUR 29,5 miljoni), “vājie [*Sace BT*] rezultāti esot nozīmē[juši], ka pārapsdrošināšanas risks ir lielāks” (preambulas 128. apsvērums);
  - saprātīgs privātais pārapsdrošinātājs “noteikti ne[būtu] piekri[tis] segt [tik lielu pārapsdrošināšanas daļu] [(74,15 %)] [...] un to nedarītu atbilstīgi tādiem pašiem noteikumiem, kādus daudz mazākai [...] seguma procentuālajai daļai piemēroja [citi] pārapsdrošinātāji”. Tas būtu prasījis tādu komisijas maksu, kuras apmērs atbilst segtā riska paaugstinātam līmenim (preambulas 128. apsvērums);
  - atbalsta summa [esot] atbil[dusi] starpībai starp komisijas maksu, kuru privāts pārapsdrošinātājs būtu piemērojis attiecībā uz tik lielu pārapsdrošināšanas daļu, un komisijas maksu, kas tika iekasēta no *Sace BT*. Atbilstoši tās lēmumu pieņemšanas praksei Komisija uzskata, ka komisijas maksai saistībā ar tik lielu pārapsdrošināšanas daļu un risku vajadzēja būt vismaz par 10 % lielākai nekā komisijas maksai, ko privātie pārapsdrošinātāji pieprasīja par daudz mazāku pārapsdrošināšanas daļu un risku. Attiecībā uz EUR 1,56 miljonu summu, ko *Sace BT* samaksāja *SACE*, atgūstamā atbalsta summa tādējādi [esot] EUR 156 000 (preambulas 128. apsvērums);
  - *SACE* dalība, kas ir lielāka par 25 % no nododamajiem riskiem, *Sace BT* pārapsdrošināšanas līgumā esot pretrunā vispārējiem principiem, kādus šis meitasuzņēmums sev bija noteicis (preambulas 128. apsvērums);
  - strīdīg[ie] pasākum[i] būtu jāizvērtē līdztekus, un apstākļi, ka *SACE* ir *Sace BT* mātesuzņēmums, nekādi neļaujot secināt, ka tā ir rīkojusies tāpat, kā analogiskā situācijā to būtu darījis privāts uzņēmums (preambulas 126. un 129. apsvērums);
  - attiecīgās pārapsdrošināšanas segums *Sace BT* esot ļāvis palielināt tā kredīta apdrošināšanas jaudu (preambulas 126. un 130. apsvērums).
- 102 Pirmkārt, prasītājas apstrīd Komisijas analīzi, saskaņā ar kuru privāts pārapsdrošinātājs nebūtu piekritis *SACE Sace BT* piešķirtajam pārapsdrošināšanas segumam ar tādiem pašiem atlīdzības nosacījumiem, kādus privātie pārapsdrošinātāji piemēroja zemāka līmeņa riskam. Otrkārt, tās apgalvo, ka Komisijas veiktajam atbalsta summas novērtējumam 10 % apmērā no komisijas maksas, kuru *Sace BT* samaksāja *SACE*, ir raksturīga kļūda vērtējumā un pamatojuma nenorādīšana.
- 103 Pirms tiek pārbaudīts, vai Komisijas veiktais atbalsta summas novērtējums ir pietiekami pamatots, vispirms ir jāizvērtē, vai Komisija pamatoti varēja uzskatīt, ka *SACE*, piešķirot ar iepriekš aprakstītajiem nosacījumiem strīdīgo pārapsdrošināšanas segumu *Sace BT*, nav rīkojusies tā, kā to līdzīgā situācijā būtu darījis privātais pārapsdrošinātājs.
- Par *SACE* rīcības salīdzinājumu ar privāto pārapsdrošinātāju
- 104 Prasītājas apstrīd Komisijas argumentus, kas vērsti uz to, lai parādītu, ka *SACE* nav rīkojusies, kā to būtu darījis privātais pārapsdrošinātājs. Pirmkārt, privāto tirgus dalībnieku dalība nelielas daļas apmērā *XoL* pārapsdrošināšanas segumā neesot izskaidrojama ar specifiskiem *Sace BT* portfeļa riskiem, kam raksturīga vēsturiska pārapsdrošinātājiem labvēlīga attīstība, bet galvenokārt ar tirgus dalībnieku atturēšanos, reaģējot cikliski, it īpaši samazinot to jaudu, uz grūtībām, ar kurām tie saskaras un kādas ir tirgū. Gluži pretēji, *SACE* esot bijis stabils kapitāls un pozitīva ekonomiska attīstība, ļaujot tai izmantot tirgus iespējas. Tas esot apstiprināts ar būtisko labumu, kuru tā guva no pārapsdrošināšanas līguma, kas noslēgts ar *Sace BT*, jo *SACE* necieta nekādus papildu zaudējumus saistībā ar iekasētajām komisijas maksām EUR 1,56 miljonu apmērā.

- 105 Otrkārt, Komisija iebildumu rakstā kļūdaini apgalvojot, ka *SACE* piekrišana *Sace BT XoL* pārapsdrošināšanas līgumam bija nevis “neatkarīga [izvēle], bet gan [...] to noteica tirgus atteikšanās segt vairāk par 25,85 % pārapsdrošināšanas”. Nepastāvēja nekādi tiesiski vai maksāspējas nosacījumi, atbilstoši kuriem *Sace BT* rīcībā būtu jābūt pilnīgam *XoL* pārapsdrošināšanas segumam. Attiecīgais *XoL* pārapsdrošināšanas līgums aptvēra vienīgi dažus noteiktus papildu zaudējumus, kuriem ir izņēmuma raksturs. Šis līguma mērķis līdz ar to nebija nedz uzlabot *Sace BT* aktuālo tehnisko sniegumu, nedz ļaut tai izveidot papildu jaudu. Pārapsdrošināšanas segums esot nolīgts starp *SACE* un *Sace BT* ar savstarpēja labuma gūšanas perspektīvu. *Sace BT* mērķis esot bijis samazināt pārlietu lielus riskus, lai vidējā un ilgtermiņā aizsargātu savu stabilitāti. Gluži perēji, *SACE* esot bijusi ieinteresēta *Sace BT* portfeļa dažādošanā un ekonomikas ciklā, kad apdrošināšanas prēmijas bija augstas.
- 106 Treškārt, prasītājas apgalvo, ka otrā pasākuma veikšanas laikā pārapsdrošināšana bija *SACE* visiem tirgus dalībniekiem piedāvāts produkts ar līdzvērtīgiem nosacījumiem, kādi tika piešķirti *Sace BT*. *SACE* šādus līgumus neesot parakstījusi ar citiem tirgus dalībniekiem vienīgi tādēļ, ka nebija citu tirgus dalībnieku izteiktu piedāvājumu, jo apdrošināšanas grupu ietvaros tirgus dalībnieki saņem preferenciālu segumu no to pārapsdrošināšanā specializētajām sabiedrībām. Līdz ar to nekas Komisijai neesot ļāvis uzskatīt, ka būtu tikuši noraidīti apdrošināšanas seguma pieteikumi ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi bija piešķirti *Sace BT*.
- 107 Ceturtkārt, apstrīdētā lēmuma preambulas 128. apsvērumā norādītais Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru privātais pārapsdrošinātājs nekad nebūtu piekritis segt tik lielu pārapsdrošināšanas daļu ar tādiem nosacījumiem, kādus *SACE* bija piešķirusi *Sace BT*, nevar tikt pierādīts ne ar vienu izmeklēšanas rezultātu. Kā ir norādīts apstrīdētā lēmuma preambulas 179. apsvērumā, *SACE* lēmums uzņemties šo seguma daļu esot balstīts uz 2009. gada 19. marta risku/rentabilitātes analīzi, ko veikusi šīs sabiedrības riska pārvaldības nodaļa, pamatojoties uz *AON Re Global* apdrošināšanas māklera novērtējumu, kurš *Sace BT XoL* pārapsdrošināšanas līgumu bija kvalificējis kā rentablu.
- 108 Piektkārt, atbilstoši dominējošajai ekonomikas literatūrai, kā arī svarīgāko tirgus starptautisko pārapsdrošinātāju praksē tarifu noteikšana pārapsdrošināšanas darbībā neesot atkarīga vienīgi no pastāvošā riska līmeņa. Turklāt vienīgais *XoL* pārapsdrošinātāju pieņemtais lēmums attiecās uz pārapsdrošinātā riska daļu. Runājot par komisijas maksu, tā esot bijusi noteikta iepriekš sarunās sarunu procesa ietvaros starp nododošo pusi, māklējiem un pārapsdrošinātājiem un nemainījās atkarībā no pārapsdrošinātājiem vai risku daļām, ko tie uzņēmušies.
- 109 Sestkārt, prasītājas apstrīd Komisijas izdarīto konstatējumu apstrīdētā lēmuma preambulas 130. apsvērumā, saskaņā ar kuru *SACE* sniegtais pārapsdrošināšanas segums sniedza priekšrocības *Sace BT*, ļaujot tai palielināt savu apdrošināšanas kredīta jaudu, neuzņemoties attiecīgos riskus tikai ar saviem pašas līdzekļiem vai piedāvājot atlīdzināt no sava pārapsdrošināšanas seguma atlikumu vismaz par 10 % augstāku par to, kāds tika maksāts citiem privātajiem pārapsdrošinātājiem. Prasītājas norāda, ka finanšu gadā parakstīto līgumu apjoms un vērtība ir atkarīgs no visiem faktoriem, kuri galvenokārt ir saistīti ar komersanta attīstības mērķiem un no tiem izrietošiem operacionāliem variantiem.
- 110 Komisija visus šo argumentus apstrīd.
- 111 Lai noteiktu, vai *SACE* ir rikojusies tā, kā, atrodoties līdzīgā situācijā, to būtu darījis privātais pārapsdrošinātājs, Komisijai, ņemot vērā tās rīcībā esošo informāciju, bija jāpārbauda, vai, pirms tika veikts otrais pasākums, *SACE* ir veikusi atbilstošu ekonomisku šī pasākuma rentabilitātes novērtējumu, ievērojot riskus, kurus tā uzņēmas.
- 112 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai gan valsts atbalsta pārbaudes ietvaros dalībvalstij atbilstoši LES 4. panta 3. punktā paredzētajam lojālas sadarbības pienākumam ir jāsniedz Komisijai informācija, kas tai ļauj pieņemt lēmumu par attiecīgā pasākuma valsts atbalsta raksturu, Komisijai atbilstoši tās pienākumam veikt rūpīgu un objektīvu pārbaudi (skat. iepriekš 95. punktu) ir jāveic uzmanīga tās informācijas pārbaude, kuru tai ir iesniegusi dalībvalsts (spriedums, 2014. gada 30. aprīlis, *Dunamenti Erōmū*

/Komisija, T-179/09, EU:T:2014:236, 176. punkts). Atbilstoši formālās pārbaudes procedūras būtībai, ar ko ieinteresētās personas kļūst par Komisijas informācijas avotu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2006. gada 31. maijs, *Kuwait Petroleum (Nederland)*/Komisija, T-354/99, Krājums, EU:T:2006:137, 89. punkts), šāds pienākums ir arī Komisijai attiecībā uz informāciju, kuru tai ieinteresētās personas ir iesniegušas.

- 113 Tās otrā pasākuma atbilstības privātā ieguldītāja kritērijam novērtējuma ietvaros Komisija apstrīdētajā lēmumā nav tieši paudusi savu nostāju par tā prasītāju izvirzītā paziņojuma saturu, kuru 2009. gada 19. martā SACE risku pārvaldības nodaļa izstrādāja, lai pārbaudītu, vai “pārproģnozēšanas līgumā paredzētā rentabilitātes likme atbilst riskiem, ko tā uzņemas” (skat. iepriekš 107. punktu). Turklāt SACE, kā tas ir apliecināts apstrīdētā lēmuma preambulas 179. apsvērumā, kurā minētais paziņojums ir norādīts un tiek vērsta uzmanība uz to, ka SACE valde 2009. gada 1. aprīļa sanāksmē ir apstiprinājusi SACE dalību *Sace BT* papildu zaudējumu apdrošināšanas līgumā tādas summas apmērā, kuru tirgus pārproģnozētāji nesedz, šo paziņojumu Komisijai nosūtīja administratīvās procedūras laikā.
- 114 2009. gada 19. marta paziņojumam tomēr ir noteikta nozīme. No lietas dalībnieču argumentiem un lietas materiāliem izriet, ka vienīgais ekonomiskais novērtējums, uz kuru SACE ir balstījies, lai veiktu otro pasākumu, kurš pirmo reizi tika apspriests SACE 2009. gada 11. februāra valdes sanāksmē, pēc prasītāju domām, ir ietverts šajā 2009. gada 19. marta paziņojumā un *AON Re Global* apdrošināšanas māklera ziņojumā, uz kuru šis paziņojums bija balstīts.
- 115 Turklāt prasītājas neizvirza nevienu citu dokumentu, kurš būtu iesniegts SACE valdei, lai pārbaudītu šīs sabiedrības dalību *Sace BT* pārproģnozēšanas līgumā.
- 116 Tomēr, ņemot vērā gan SACE un Itālijas iestāžu apsvērumus administratīvās procedūras laikā, gan 2009. gada 19. marta paziņojumu un iepriekš minēto *AON Re Global* ziņojuma saturu, Komisijai nevar tikt pārņemts, ka tā apstrīdētajā lēmumā nav tieši lēmusi par šo dokumentu saturu, lai novērtētu, vai otrā pasākuma piešķiršana ir balstīta uz iepriekšēju tās rentabilitātes analīzi.
- 117 Pirmkārt, no apstrīdētā lēmuma preambulas 68.–71. apsvērumā kopsavilkuma veidā atspoguļotajiem to apsvērumiem un prasītājas, kā arī Itālijas Republikas apgalvojumiem Vispārējā tiesā neizriet, ka tās administratīvās procedūras laikā būtu norādījušas, ka SACE *ex ante* ir veikusi otrā pasākuma rentabilitātes analīzi un tāpat tā ekonomisko racionalitāti, pamatojoties uz iepriekš minētajiem dokumentiem. Administratīvās procedūras laikā tās ir uzsvērušas faktu, ka SACE parakstītie nosacījumi esot bijuši identiski tiem, kādiem ir piekrituši privātie pārproģnozētāji, kas piedalījās *Sace BT* apdrošināšanas segumā.
- 118 Otrkārt, 2009. gada 19. marta paziņojumu ir iesniegusi SACE risku pārvaldības nodaļa, nodaļa, kurai bija jāpārbauda, vai paredzētā *Sace BT* pārproģnozēšanas līguma rentabilitāte ir atbilstoša riskiem, ko tā uzņemasies. Šī nodaļa ir sniegusi labvēlīgu viedokli par SACE dalību šajā līgumā, galvenokārt balstoties uz 2008. gada 14. novembra *AON Re Global* apdrošināšanas māklera ziņojumu. Šajā ziņojumā bija ietvertas prognozes, kuras attiecībā uz *Sace BT* ir veiktas, lai 2009. gadā atjaunotu tās pārproģnozēšanas līgumu, un kuras bija balstītas uz 2008. gada pārproģnozēšanas līguma ietekmes uz *Sace BT* aktuālajiem un nākotnes rezultātiem un prasībām pašas līdzekļu jomā analīzi. 2009. gada 19. marta paziņojumā SACE risku pārvaldes nodaļa tomēr nav veikusi nekādu informācijas aktualizēšanu, kura būtu datēta ar 2008. gadu. Nedz 2009. gada 19. marta paziņojumā, nedz *AON Re Global* ziņojumā tādējādi nav ņemta vērā finanšu krīze, kura skāra Eiropas ekonomiku 2008. gada beigās un kura 2009. gadā izraisīja ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos eurozonā. Turklāt šajā paziņojumā nebija ietverta ne mazākā norāde, kas ļautu pieņemt, ka, lai novērtētu paredzēto šādas dalības rentabilitāti, ir ņemts vērā SACE paredzētās dalības līgumā 74,15 % apmērā nozīmīgums un tāpat nozīmīgā tās pakļaušana riskam.

- 119 Līdz ar to Komisijai apstrīdētajā lēmumā nebija jāpauž savs viedoklis par 2009. gada 19. marta paziņojuma un 2008. gada 14. novembra ziņojuma pierādījuma spēku. Bija pietiekami, ka tā pietiekami izklāstīja iemeslus, kuru dēļ tā uzskatīja, ka privātie tirgus dalībnieki nebūtu piekrituši iesaistīties otrajā pasākumā atbilstoši nosacījumiem, uz kādiem *SACE* bija ar mieru.
- 120 No tā izriet, ka Komisijai, kad tā analizēja, vai *SACE* ir rīkojusies kā privātais pārapsdrošinātājs, nebija neviena nozīmīga rakstveida dokumenta. Līdz ar to ir jāaplūko secinājumi, kādi ir izdarāmi no tā, ka Komisijai netika paziņota informācija par iepriekšēju, nozīmīgu un dokumentētu paredzētās otrā pasākuma rentabilitātes ekonomisko novērtējumu, ņemot vērā visus faktorus, kurus, darbojoties tirgus apstākļos, privātais pārapsdrošinātājs būtu ņēmis vērā.
- 121 Protams, saskaņā ar judikatūru (skat. iepriekš 97. punktu) dalībvalstij vai attiecīgajai valsts struktūrvienībai ir jāsniedz apliecinājums, ka tās lēmums ir pamatots ar ekonomiskiem vērtējumiem, kas ir salīdzināmi ar tiem, ko pirms attiecīgā pasākuma veikšanas būtu licis izstrādāt saprātīgs, līdzīgā situācijā esošs privātais tirgus dalībnieks, lai noskaidrotu šī pasākuma ienesīgumu nākotnē. Šim nolūkam administratīvās procedūras laikā iesniegtas neatkarīgu konsultāciju sabiedrību izpētes, kuras ir pasūtītas pirms aplūkotā pasākuma, var palīdzēt pierādīt, ka dalībvalsts vai valsts struktūrvienība šo pasākumu ir veikusi kā tirgus dalībnieks (šajā ziņā skat. spriedumu Spānija u.c./Komisija, minēts 97. punktā, EU:T:2014:604, 49. punkts).
- 122 Tomēr ekonomiskā vērtējuma elementi, kurus ir pieprasījusi valsts struktūrvienība, kas sniedz palīdzību, ir jānovērtē *in concreto*, un tie ir mainīgi atkarībā no iestājušos ekonomisko risku rakstura un apmēra (skat. iepriekš 98. punktu). Izskatāmajā lietā otrā pasākuma, kuru veidoja komercdarījums, rentabilitātes novērtējums varēja tikt veikts, pamatojoties uz samērā ierobežotu, pirmkārt, risku, kādus [sabiedrība ir] uzņēmusies, un, otrkārt, pārapsdrošināšanas komisijas maksas summas atbilstošā rakstura attiecībā pret riska apmēru analīzi.
- 123 Šādos apstākļos, ņemot vērā darījuma summu, kura noteikti nav nenozīmīga, bet tomēr samērā ierobežota, vienīgi ar apstākli, ka *SACE* nav sniegusi pierādījumu, ka tā *ex ante* ir veikusi prēmijas, kura atspoguļo riska, ko sabiedrība uzņēmusies, līmeni, summas ekonomisko novērtējumu, lai noteiktu *Sace BT* pārapsdrošināšanas seguma rentabilitāti, nav pietiekami, lai uzskatītu, ka tā nav rīkojusies kā privātais pārapsdrošinātājs līdzīgā situācijā.
- 124 Līdz ar to ir jāizvērtē netiešie pierādījumi, uz kuriem apstrīdētajā lēmumā komisija balstījās, lai iebilstu, ka *SACE* pārapsdrošināšanas seguma atlikumu ir piešķīrusi ar tādiem pašiem atlīdzības nosacījumiem, kādus piemēro privāti pārapsdrošinātāji par mazākiem riskiem.
- 125 Pirmkārt, šo netiešo pierādījumu vidū Komisija it īpaši ir uzsvērusi faktu, ka, neraugoties uz vairākkārtējiem *Sace BT* mēģinājumiem, tai nav izdevies iegūt no privātiem pārapsdrošinātājiem pārapsdrošināšanas segumu, kas būtu lielāks par 25,85 % (skat. iepriekš 101. punkta pirmo ievilkumu). Prasītājas šajā ziņā apgalvo, ka privāto pārapsdrošinātāju atteikums 2009. gadā, pretēji iepriekšējiem gadiem, uzņemties pārapsdrošināšanas segumu, kas būtu lielāks par 25,85 %, ir izskaidrojams ar ciklisku to darbības samazinājumu, lai pārvarētu ekonomikas un finanšu krīzes situāciju, nevis ar riskiem, kas saistīti ar *Sace BT* portfeli (skat. iepriekš 104. punktu).
- 126 Piekrītot, ka krīzes situācija bija viens no šo privāto pārapsdrošinātāju atteikumu piedalīties *Sace BT* pārapsdrošināšanas līgumā vairāk nekā 25,85 % apmērā faktoriem (skat. iepriekš 100. punktu), ir jānorāda, ka krīze ietekmēja tirgus apstākļus un palielināja papildu zaudējumu risku visiem attiecīgajiem tirgus dalībniekiem, tostarp *SACE*, neraugoties uz tās kapitāla stabilitāti un tās darbības pozitīvo attīstību, uz ko norādījušas prasītājas. Krīzes konteksts un apgalvotais pārapsdrošināšanas piedāvājuma samazinājums varēja vienīgi likt saprātīgam tirgus dalībniekam ar lielāku uzmanību novērtēt riskus, ko sabiedrība uzņemas, un attiecīgā darījuma rentabilitāti. Šajā ziņā Komisijas

apgalvojumu apstrīdētā lēmuma preambulas 128. apsvērumā, saskaņā ar kuru finanšu krīze ir likusi ieviest stingrākus pārapsdrošināšanas nosacījumus (skat. iepriekš 101. punkta otro ievilkumu), prasītājas turklāt neapstrīd.

- 127 Prasītājas neizvirza nevienu elementu, kurš ļautu pieņemt, ka privāto pārapsdrošinātāju lielākas dalības *Sace BT* pārapsdrošināšanas līgumā rentabilitātes, ņemot vērā nozīmīgos riskus, ko sabiedrība uzņemas, novērtējumam šajā atteikumā nav bijusi galvenā loma. Protams, prasītājas apgalvo, ka *Sace BT* pārapsdrošināšanas līgumu 2009.–2011. gadam novērtējums parāda, ka “dažādiem pārapsdrošinātājiem maksātā kredītu likme bija viena un tā pati”, lai gan dažādu privāto tirgus dalībnieku pārapsdrošinātās daļas mainījās no 2,5 % līdz 10 % 2009. gadā (skat. iepriekš 100. punktu) un no 5 % līdz 15 % 2010. un 2011. gadā. Tāpat no prasītājas atbildes uz Vispārējās tiesas uzdoto rakstveida jautājumu izriet, ka 2005.–2008. gadā, laikposmā, kurā *Sace BT* saņēma pilnīgu tās pārapsdrošināšanas segumu tirgū, ikgadējos pārapsdrošināšanas līgumos visu *Sace BT* pārapsdrošināto risku segšanai paredzētā komisijas maksas summa bija tāda, kas atbilst summai, ko pēdējā minētā arī maksāja dažādiem pārapsdrošinātājiem *prorata* to attiecīgās dalības minētajos līgumos likmei. Tomēr šajā laikposmā segšanas likmes, kurām bija piekrituši privātie pārapsdrošinātāji, bija no 3 % līdz 28 %. Šīs atšķirīgās dalības likmes, kurām piekrituši privātie pārapsdrošinātāji, ar tādiem pašiem atlīdzības nosacījumiem tomēr nav kopīgs pasākums ar *SACE* dalību 74,15 % apmērā *Sace BT* 2009. gada pārapsdrošināšanas līgumā. Prasītāju norādītie agrākie *Sace BT* pārapsdrošināšanas līgumi tāpat neļauj izdarīt nekādu secinājumu attiecībā uz savstarpējo saikni, kādu esot ieviesuši privātie tirgus dalībnieki, kas ir līdzīgā situācijā, starp atlīdzības līmeni un lēmumu piešķirt pārapsdrošināšanas segumu vairāk nekā 74 % apmērā.
- 128 Otrkārt, runājot par domstarpībām saistībā ar to, vai strīdīgo pārapsdrošināšanas segumu *SACE Sace BT* ir piešķirusi, lai atvieglotu “pārapsdrošināšanas jaudas neesamību” tirgū, kā tas ir minēts Komisijas norādītajā *SACE* valdes 2009. gada 26. maija sanāksmes protokolā, vai ar savstarpēju labuma gūšanas perspektīvu, kā to apgalvo prasītājas (skat. iepriekš 105. punktu), vispirms ir jāatgādina, ka starp lietas dalībniecēm nav strīda, ka *Sace BT* nav izdevies tirgū iegūt pārapsdrošināšanas seguma atlikumu 74,15 % apmērā ar atlīdzības nosacījumiem, kādiem ir piekritusi *SACE* (skat. iepriekš 100. punktu).
- 129 Turpinājumā ir jāatgādina, ka nedz no lietas materiāliem, nedz Komisijai administratīvās procedūras laikā paziņotajiem un prasītāju Vispārējā tiesā pēc tās lūguma iesniegtajiem dokumentiem neizriet, ka otrais pasākums ir bijis paredzēts tā rentabilitātes *SACE* dēļ. Runa ir tostarp par *SACE* valdes 2009. gada 11. februāra sanāksmes, kurā pirmo reizi tika apspriesta *SACE* dalības *Sace BT* 2009. gada pārapsdrošināšanas līgumā, protokolu un šīs valdes 2009. gada 1. aprīļa sanāksmes, kurā otrā pasākuma veikšana tika apstiprināta, protokolu, kā arī dokumentiem, kuri valdei ir iesniegti šo divu sanāksmju laikā. No 2009. gada 1. aprīļa sanāksmes protokola, kurā ir fiksēta *SACE* dalības *Sace BT* pārapsdrošināšanas līgumā tādā apmērā, attiecībā uz kuru nav saņemta privāto pārapsdrošinātāju piekrišana, un ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus ir apstiprinājuši pēdējie minētie, apstiprināšana, skaidri izriet, ka par šo dalību, “ņemot vērā [tobrīd] pastāvošo nelabvēlīgo konjunktūru”, tika nolemts, lai ļautu *Sace BT* saglabāt savu apsdrošināšanas jaudu, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu jomā. Turklāt nedz *SACE* valdes 2009. gada 26. maija sanāksmes protokolā, kurā ir atgādāta “*SACE* dalība *Sace BT* pārapsdrošināšanas programmā atbilstoši valdes apspriedēm 2009. gada 11. februārī un 1. aprīlī”, nedz dokumentos, kas minētajai valdei iesniegti šīs sanāksmes laikā, nav ietverti elementi tostarp saistībā ar papildu zaudējumu, kurus *Sace BT* cietusi kopš 2009. gada sākuma, skaitu (skat. tālāk 134. punktu), kas ļautu pieņemt, ka pirms šī līguma par labu *Sace BT* parakstīšanas 2009. gada 5. jūnijā ir ņemta vērā *SACE* rentabilitāte strīdīgās pārapsdrošināšanas segumā.
- 130 Treškārt, lai pierādītu *Sace BT* samaksātās komisijas maksas summas neatbilstību to risku līmenim, kādus uzņēmās *SACE*, Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 128. apsvērumā apgalvo, ka būtiskie zaudējumi EUR 29,5 miljonu apmērā, kurus *Sace BT* ir cietusi 2008. gadā, radīja lielākus riskus pārapsdrošināšanas jomā.

- 131 Šajā ziņā prasītājas neapstrīd apstrīdētā lēmuma preambulas 128. apsvēruma zemsvītras piezēmē Nr. 101 minēto, ka saskaņā ar *Istituto per la vigilanza sulle assicurazione private (ISVAP)*, Itālijas privātās apdrošināšanas valsts uzraudzības iestāde) protokolu par 2010. gada 11. oktobra pārbaudi *Sace BT* telpās, kuru Komisija ir iesniegusi pēc Vispārējās tiesas pieprasījuma, vairāki privātie pārapsdrošinātāji, kuri bija piedalījušies apspriedēs par *Sace BT* pārapsdrošināšanas atjaunošanu, ir pauduši bažas attiecībā uz šī uzņēmuma situāciju. Tādējādi viens no pārapsdrošinātājiem esot atteicies piedalīties 2009. gada papildu zaudējumu pārapsdrošināšanas līgumā, it īpaši pēdējos divos gados ciesto zaudējumu lielo apmēru un programmas cenas dēļ. Turklāt tiesas sēdē Komisija izskaidroja, turklāt prasītājas un Itālijas Republika pret to neiebilda, saikni starp, no vienas puses, pārapsdrošinātāju pakļaušanu riskiem un, no otras puses, *Sace BT* ciestajām finansiālajām grūtībām 2008. gadā papildu zaudējumu palielināšanās dēļ pēc krīzes.
- 132 Protams, prasītājas un Itālijas Republika tiesas sēdē šajā ziņā ir norādījušas, ka brīdī, kad *SACE* 2009. gada 5. jūnijā parakstīja *Sace BT* pārapsdrošināšanas seguma atlikumu, nekādi papildu zaudējumi nebija radušies. Tomēr, kā tas tika konstatēts iepriekš 129. punktā, nedz no lietas materiāliem, nedz no prasītāju iesniegtās informācijas neizriet, ka *SACE* valde, 2009. gada 1. aprīlī apstiprinot otro pasākumu vai 2009. gada 5. jūnijā parakstot līgumu, būtu ņēmusi vērā papildu zaudējumu neesamību 2009. gada pirmajā trimestrī un nākamajos divos mēnešos.
- 133 Turklāt nav pierādīts un prasītājas, kā arī Itālijas Republika arī neapgalvo, ka, lai pamatotu otrā pasākuma veikšanu, Komisijai administratīvās procedūras laikā tika paziņota papildu zaudējumu neesamība pirms strīdīgā pārapsdrošināšanas seguma [līguma] parakstīšanas 2009. gada 5. jūnijā. Saskaņā ar judikatūru (spriedums, 2008. gada 25. jūnijs, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisija*, minēts 83. punktā, EU:T:2008:222, 56. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumus, 2008. gada 1. jūlijs, *Chronopost* un *La Poste/UFEX u.c.*, C-341/06 P un C-342/06 P, Krājums, EU:C:2008:375, 144. punkts, un Komisija/*Scott*, minēts 95. punktā, EU:C:2010:480, 91. punkts) apstrīdētā lēmuma likumība ir jāvērtē, pamatojoties uz informāciju, kāda bija Komisijas rīcībā lēmuma pieņemšanas brīdī. Līdz ar to tiktāl, ciktāl prasītājas un Itālijas Republika Komisijai administratīvās procedūras laikā šos datus nav paziņojušas, tās, lai apstrīdētu apstrīdētā lēmuma tiesiskumu, nevar atsaukties uz to, ka pēdējo piecu mēnešu laikā pirms strīdīgā pārapsdrošināšanas seguma [līguma] parakstīšanas par labu *Sace BT* nebija fiksēti nekādi papildu zaudējumi, kā rezultātā riski, kurus *SACE* uzņēmas, bija nelieli (šajā ziņā skat. spriedumu, 2002. gada 13. jūnijs, *Niederlande/Komisija*, C-382/99, Krājums, EU:C:2002:363, 76. punkts). Turklāt un katrā ziņā Komisija tiesas sēdē pamatoti norādīja, ka jaunais arguments, kas balstīts uz papildu zaudējumu neesamību pirmajos piecos 2009. gada mēnešos un kurš pirmo reizi ir izvirzīts tiesas sēdē, piemērojot Eiropas Savienības Tiesas statūtu 48. panta 2. punktu, ir nepieņemams. Šis arguments nevar tikt uzskatīts par tādu, kas būtu prasītāju veiktas neskaidras un nepamatotas atsaukšanās prasības pieteikumā par *Sace BT* portfeļa “vēsturisk[u] pārapsdrošinātājiem labvēlīg[u] attīstīb[u]” izskaidrojums (skat. iepriekš 104. punktu).
- 134 Visbeidzot, atbilstoši judikatūrai nav nozīmes retrospektīvajam konstatējumam, kuru *SACE* izvirzīja administratīvās procedūras laikā un saskaņā ar kuru 2009. gadā otrais pasākums ļāva šai sabiedrībai patiešām gūt būtisku ekonomisku labumu, jo saistībā ar iekasētajām prēmijām EUR 1,56 miljonu apmērā netika fiksēti nekādi papildu zaudējumi, ciktāl tas ir balstīts uz situāciju, kāda bija pēc otrā pasākuma veikšanas (skat. iepriekš 93. punktu).
- 135 Ceturtkārt, Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 128. apsvēruma beigās norāda, ka tik lielas pārapsdrošināšanas daļas piešķiršana vienai vienīgai sabiedrībai varētu būt pretrunā pārapsdrošināšanas vispārējiem principiem, kā to pēc savas 2010. gada 11. oktobra pārbaudes uz vietas *Sace BT* telpās protokolā minējusi *ISVAP*. Šajā ziņā no prasītāju paskaidrojumiem un šī protokola izriet, ka savā 2008. gada 22. aprīļa apspriedē *Sace BT* valde nolēma, ka to pārapsdrošinātāju skaitam, kuri piedalās tās pārapsdrošināšanas līgumā, būtu jābūt tādam, lai nodrošinātu risku atbilstošu sadalījumu starp tiem, un ka nevienam pārapsdrošinātājam nebūtu jāsedz pārapsdrošināšanas likme, kas pārsniedz 25 %. Tas apstiprina, ka *Sace BT* 2009. gadā ir vērsusies pie sava mātesuzņēmuma, jo tai, neraugoties uz daudzajiem mēģinājumiem, tirgū bija izdevies iegūt tikai 25,85 % no pārapsdrošināšanas seguma.

- 136 Šie fakti apstiprina *SACE* lēmuma piedāvāt tās meitasuzņēmumam segumu, kurš atbilst gandrīz vai triskāršam *ISVAP* norādītajam un *Sace BT* noteiktajam 25 % maksimumam, ekonomiskās racionalitātes neesamību, un tas tā ir vēl jo vairāk tādēļ, ka *SACE* praksē iepriekš nekad nebija piedāvājusi pārapsdrošināšanas līgumus, lai gan tās statūtu 6. panta 4. punktā tai bija atļauts piedāvāt šādus līgumus ar nosacījumu, ka tie tiek izstrādāti atbilstoši tirgus apstākļiem (skat. iepriekš 106. punktu).
- 137 Piektdārt, runājot par to, vai privāto pārapsdrošinātāju lēmums piedalīties kādā pārapsdrošināšanas līgumā, kā arī to dalības likme ir atkarīgi it īpaši no piedāvātā atlīdzības apmēra saistībā ar risku, kuri ir jāuzņemas, būtiskumu (skat. iepriekš 108. punktu), prasītāju apgalvojumi ir jānoraida. Visupirms sarunu par pārapsdrošināšanas līgumā piedāvātās atlīdzības nosacījumiem process nekādi nenozīmē, ka pēc šīm sarunām pārapsdrošināšanas līgumā paredzētajam atlīdzības apmēram nav būtiskas ietekmes uz privāto pārapsdrošinātāju lēmumu piedalīties vai nepiedalīties šajā līgumā un uz riska daļu, kuru tie attiecīgajā gadījumā ir gatavi uzņemt. Runājot par juridisko procesu, kurš tādām pārapsdrošinātājām kā *SACE* būtu ļāvis par *Sace BT* pārapsdrošināšanas seguma atlikuma uzņemšanos pretī saņemt lielāku atlīdzību par to, kāda ir paredzēta 2009. gada pārapsdrošināšanas līgumā, kuram privātie pārapsdrošinātāji šajā gadījumā ir piekrituši kopumā 25,85 % apmērā, Komisija tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, norādīja, ka iepriekš minētais *Sace BT* pārapsdrošināšanas līgums attiecās tikai uz 25 % no šīs sabiedrības pārapsdrošinātajiem riskiem. Lidz ar to sarunās attiecībā uz *Sace BT* pārapsdrošināšanas seguma atlikumu 2009. gadā būtu varēts panākt citu pārapsdrošināšanas līgumu, kurā būtu paredzēta atšķirīga atlīdzība, to tiesas sēdē nav apstrīdējušas nedz prasītājas, nedz Itālijas Republika.
- 138 Turpinājumā prasītājas arguments, saskaņā ar kuru atbilstoši dominējošajai ekonomikas literatūrai, tarifu noteikšana pārapsdrošināšanas līgumā ir atkarīga no visiem faktoriem, piemēram, tirgus pagaidu situācijas un attiecīgo tirgus dalībnieku gatavība dot priekšroku noteiktām risku kategorijām, nenozīmē, ka risku, kādus [sabiedrība] ir uzņēmusies, būtiskums tarifa noteikšanā ir tikai nenozīmīgs faktors.
- 139 Visbeidzot, prasītāju izvirzītais arguments saistībā ar svarīgāko starptautisko pārapsdrošinātāju praksi (skat. iepriekš 108. punktu) neļauj pierādīt, ka izskatāmās lietas apstākļos pastāvētu nenozīmīga savstarpējā saikne starp risku, kurus [sabiedrība] ir uzņēmusies, līmeni un atlīdzības līmeni. Pirmkārt, šis arguments ir balstīts uz 2013. gada 18. aprīļa *AON Benfield Italia SpA Insurance & Reinsurance Brokers* vēstuli *Sace BT*, paziņojot, ka “[var] apstiprināt, pamatojoties uz [tā] pieredzi kā vadošajam pārapsdrošināšanas māklerim, ka principā izmaksas (komisijas maksas vai nodevas) samērīgā vai *XL* līgumā nav atkarīgas no dalības (un ieguldījumu) daļas”. Otrkārt, prasītājas norāda, ka otrais pasākums ir pielīdzināms neretiem gadījumiem, kuros grupas vadošās sabiedrības uzņemas būtiskas riska daļas, pārsniedzot 50 %.
- 140 Protams, iepriekš minētā vēstule, lai gan tā ir [nosūtīta] pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, ir balstīta uz informāciju, kas otrā pasākuma veikšanas laikā bija pieejama. Tomēr nedz šīs vēstules saturs, nedz arguments par grupas vadošajām sabiedrībām neattiecas konkrēti uz papildu zaudējumu pārapsdrošināšanas līgumiem. To vispārējā rakstura dēļ šī informācija neļauj atspēkot Komisijas konstatējumus, kas, ņemot vērā tās rīcībā esošo informāciju, balstīti uz šī strīda kontekstu, kam raksturīga it īpaši privāto pārapsdrošinātāju atteikšanās piedalīties *Sace BT* pārapsdrošināšanas līgumā lielākā apmērā, un uz atbilstības starp komisijas maksas summu un risku, ko [sabiedrība] uzņemas, neesamību, ņemot vērā *SACE* dalības pārapsdrošināšanas segumā būtiskumu.
- 141 Sestkārt, pretēji prasītāju apgalvojumiem (skat. iepriekš 109. punktu) *SACE* pārapsdrošināšanas segšanas apņemšanās par labu *Sace BT* ar citiem cenas nosacījumiem nekā tie, kas izriet no tirgus faktoriem, pati par sevi ir priekšrocība *LESD* 107. panta 1. punkta izpratnē. Turklāt prasītājas neapstrīd, ka pati *SACE* administratīvās procedūras laikā ir atzinusi, ka šis pārapsdrošināšanas segums ir ļāvis *Sace BT* palielināt savu jaudu kredītu apdrošināšanā. Pie tam prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem nepastāv samērīga un skaitļos izsakāma saikne starp pārapsdrošināšanai nodoto darbības daļu un iepriekš aprakstīto jaudu, nav nekādas saistības ar Komisijas apgalvojumu apstrīdētā lēmuma

preambulas 130. apsvērumā, kurā noteikts, ka, ja šāda seguma nebūtu, *Sace BT* attiecīgie riski būtu bijis jāsedz pašai no saviem līdzekļiem vai arī, lai saņemtu pārapsdrošināšanu, jāpiedāvā vismaz par 10 % lielāka prēmija. Tātad prasītājas nevar pamatoti Komisijai pārnest, ka tā nav pierādījusi, kāda būtu bijusi *Sace BT* kredīta apdrošināšanas jauda, ja nebūtu *SACE* piešķirtā pārapsdrošināšanas seguma, jo priekšrocības, kādas *Sace BT* saņēma un kuras tā nebūtu saņēmusi parastos tirgus apstākļos, tieši ir aptvertas ar *SACE* piešķirtajiem labvēlīgajiem cenas nosacījumiem.

142 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, ir jākonstatē, ka, ievērojot informāciju, kura Komisijas rīcībā bija apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī, tā pamatoti varēja secināt, ka otrais pasākums par labu *Sace BT* ir veikts ar labvēlīgiem cenas nosacījumiem un ka tādējādi *Sace BT* piešķirtās priekšrocības veido starpība starp pārapsdrošināšanas komisijas maksu, kādu privātais pārapsdrošinātājs būtu prasījis par tik lielu pārapsdrošināšanas daļu, un *SACE* piemēroto komisijas maksu.

143 Šādos apstākļos prasītāju replikas stadijā izvirzītie argumenti, kuru mērķis ir apstrīdēt Komisijas izdarīto konstatējumu apstrīdētā lēmuma preambulas 129. apsvērumā, saskaņā ar kuru, lai pārbaudītu, vai privāts mātesuzņēmums būtu piekritis savam meitasuzņēmumam piešķirt pārapsdrošināšanas segumu ar preferenciāliem nosacījumiem, pārapsdrošināšanas līguma noslēgšana ir jāizvērtē kopā ar kapitāla ieguldījumiem, salīdzinot tos ar tirgus cenu, ja šis pēdējais minētais uzņēmums šādu segumu par ierosināto cenu nesaņem, ir jānoraida kā neefektīvi.

– Par apgalvoto atbalsta summas novērtējuma pamatojuma neesamību

144 Runājot par metodi, kādu Komisija ir izmantojusi, lai noteiktu atgūstamā atbalsta summu, apstrīdētā lēmuma preambulas 128. apsvērumā ir tikai noteikts, ka “saskaņā ar Komisijas [lēmumu pieņemšanas] praksi Komisija uzskata, ka [komisijas maksai] par tik lielu pārapsdrošināšanas seguma daļu un risku [bija jābūt] vismaz par 10 % lielākai nekā [komisijas maksai], ko par mazāku pārapsdrošināšanas daļu un risku pieprasīja privātie pārapsdrošinātāji”, un ka, “tā kā *Sace BT* izmaksāja *SACE* EUR 1,56 miljonus, [atgūstamā] atbalsta summa ir EUR 156 000”. Šajā ziņā apstrīdētajā lēmumā ir atsauce uz Komisijas 2011. gada 23. novembra Lēmumu 2014/532/ES par valsts atbalstu C 28/10, ko īstenojusi Portugāle saistībā ar īstermiņa eksporta kredīta apdrošināšanas shēmu (OV 2014, L 244, 59. lpp.), kurā Komisija ir ieviesusi atgūstamās summas aprēķina metodi, pamatojoties uz saprātīgiem pieņēmumiem un vispārējo tirgus praksi (turpmāk tekstā – “2011. gada 23. novembra lēmums”).

145 Prasītājas Komisijai pārmet, ka tā nav izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka *Sace BT* samaksātajai komisijas maksas summai būtu bijis jābūt par 10 % lielākai nekā privāto pārapsdrošinātāju piemērotajai komisijas maksai.

146 Lai pierādītu komisijas maksas, kas samaksāta *SACE*, salīdzinot ar to, kuru *Sace BT* samaksāja citiem pārapsdrošināšanas līguma dalībniekiem, nepietiekamo raksturu, Komisija esot vienīgi atsaukusies uz 2011. gada 23. novembra lēmumu. Šī lēmuma pamatojums attiecībā uz teorētiskās tirgus cenas segumam, kuru valsts ir piešķirusi 110 % apmērā no privātā apdrošinātāja katram klientam piemērotās cenas, izteikšanu skaitļos neesot saprotams. Turklāt izskatāmajā lietā Komisija neesot paskaidrojusi, kādēļ šī aprēķina metode, kura tika izstrādāta attiecībā uz valsts samērīgas apdrošināšanas shēmu, kas darbojas kā risku sadales mehānisms (saukts par “top-up”) ar privātajiem apdrošinātājiem un kas ir pilnīgi atšķirīgs no papildu zaudējumu pārapsdrošināšanas, varēja tikt piemērota pēc analogijas attiecībā uz otro pasākumu. Turklāt Komisija esot pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka pozitīvās korelācijas princips starp iestājušos risku apmēru un komisijas maksas likmi, kas ir pierādīta attiecībā uz samērīgo apdrošināšanu, bija piemērojams attiecībā uz pārapsdrošināšanu.

147 Komisija norāda, ka, ņemot vērā grūtības noteikt prēmijas summu, kādu būtu prasījuši privātie tirgus dalībnieki, ciktāl vienīgā droši zināmā informācija bija pēdējo minēto atteikums kopā segt vairāk par 25,85 % riska, tā ir izvēlējusies piesardzīgu pieeju. Veiktais aprēķins, lai nonāktu līdz 10 %, tika ieviests,

pamatojoties uz 2011. gada 23. novembra lēmumā izskatīto Portugāles precedentu, attiecībā uz kuru Komisija esot izstrādājusi metodi, lai aprēķinātu prēmijas palielināšanos, salīdzinot ar riska palielināšanos, kas izriet pakļaušanas būtiskākam [riskam] no apdrošināšanas viedokļa.

- 148 Galvenā un vienīgā nozīmīgā atšķirība starp abām lietām esot tāda, ka *SACE* ir ne tikai veikusi papildu intervenci (“top-up”), lai segtu to riska daļu, kuru tirgus dalībnieki nesedz, bet ir uzņēmusies arī daudz lielākus riska procentus par tiem, kādiem ir piekrituši privātie tirgus dalībnieki, no kuriem galvenais ir uzņēmis 10 % risku.
- 149 Atbilstoši judikatūrai, ja Komisija nolemj izdot rīkojumu par noteiktas summas atgūšanu, kā izskatāmajā lietā, tai saskaņā ar lietas rūpīgas un objektīvas izmeklēšanas pienākumu tik precīzi, cik to atļauj lietas apstākļi, ir jānosaka tā atbalsta vērtība, kādu saņēmis uzņēmums (spriedums *Dunamenti Erōmŭ*/Komisija, minēts 112. punktā, EU:T:2014:236, 177. punkts).
- 150 Turklāt LESD 296. pantā prasītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā tiesību akta raksturam un tajā skaidri un nepārprotami ir jānorāda iestādes, kas ir izdevusi tiesību aktu, argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un lai kompetentā tiesa varētu veikt attiecīgu kontroli. Prasība norādīt pamatojumu ir izvērtējama, ievērojot lietas apstākļus, it īpaši attiecīgā tiesību akta saturu, norādīto motīvu būtību un akta adresātu vai citu personu, uz kurām tas attiecas tieši un individuāli, iespējamo interesi saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst minētā LESD 296. panta prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (skat. spriedumu, 2011. gada 8. septembris, Komisija/Nīderlande, C-279/08 P, Krājums, EU:C:2011:551, 125. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 151 Izskatāmajā lietā, lai noteiktu atbalsta summu, Komisija apstrīdētajā lēmumā ir vienīgi atsaukusies uz savu “lēmumu pieņemšanas praksi”, kura ir ierobežota vienīgi ar 2011. gada 23. novembra lēmumu.
- 152 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru atbalsta jēdzienam ir juridisks raksturs un tas ir interpretējams, ņemot vērā objektīvu informāciju. Tādēļ pasākuma kvalificēšana par valsts atbalstu nav atkarīga no Komisijas subjektīvā vērtējuma un tā ir jāveic neatkarīgi no jebkādas iepriekšējās šīs iestādes administratīvās prakses, ja tāda ir bijusi (skat. spriedumu Spānija u.c./Komisija, minēts 97. punktā, EU:T:2014:604, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 153 Līdz ar to, lai pierādītu atbalsta esamību, Komisija nevar vienīgi atsaukties uz savu “lēmumu pieņemšanas praksi”. Tai ir jāveic rūpīga un objektīva visas tās rīcībā esošās objektīvās informācijas analīze, ņemot vērā piemērojamo tiesisko regulējumu. Tas tā ir arī tad, ja Komisija nosaka atbalsta summu, kuras atgūšanu tā uzdod. Tātad, izskatāmajā lietā Komisija nevarēja vienīgi atsaukties uz 2011. gada 23. novembra lēmumu, bet tai bija jāveic rūpīga un objektīva pieejamās informācijas izmeklēšana, lai pēc iespējas precīzāk noteiktu atbalsta summu.
- 154 Turklāt ir jānorāda, ka izskatāmajā lietā Vispārējai tiesai ir jāpārbauda apstrīdētā lēmuma tiesiskums, nevis jālemj par to, vai 2011. gada 23. novembra lēmums ir vai nav atbilstoši pamatots, kā to lūdz prasītājas (skat. iepriekš 146. punktu). No tā izriet, ka Komisija izskatāmajā lietā nevar izpildīt tās pienākumu norādīt pamatojumu, vienkārši atsaucoties uz metodi, kas ir izstrādāta cita lietā, bez nekāda paskaidrojuma par šīs metodes atbilstību, lai atšķirīgā faktiskā kontekstā novērtētu pārāpdrošināšanas prēmijas, kuras *Sace BT* ir samaksājusi *SACE* (skat. iepriekš 152. un 153. punktu).
- 155 Šādos apstākļos, ja Komisija vēlējas izskatāmajā lietā piemērot 2011. gada 23. novembra lēmumā izstrādāto atgūstamās summas aprēķina metodi, tai bija jāizklāsta iemesli, kuru dēļ tā uzskatīja, ka šī metode ir atbilstoša, un, piemērojot to, skaidri jāparāda izskatāmajā lietā veiktie apsvērumi, ņemot vērā lietas materiālus.

- 156 Šajā ziņā prasītājas pamatoti norāda, ka Komisija nav nedz paskaidrojusi piemēroto aprēķina metodi, nedz attiecībā uz izskatāmajā lietā aplūkotā papildu zaudējumu pārapsūtināšanas seguma raksturu un īpašībām apstrīdētajā lēmumā pamatojusi aprēķina metodes, kuru Komisija ir izstrādājusi attiecībā uz valsts samērīgā kredīta apdrošināšanas shēmu, transponēšanu.
- 157 Vispirms ir taisnība, ka Portugāles eksporta kredīta apdrošināšanas shēma, uz kuru Komisija atsaucas, atšķiras no izskatāmās lietas. Runa ir par eksporta kredīta līdzapdrošināšanas shēmu, nevis par apdrošinātāja pārapsūtināšanu. Turklāt Portugāles shēma, kas bija paredzēta attiecībā uz laikposmu no 2009. gada 1. janvāra līdz 2010. gada 31. decembrim (2011. gada 23. novembra lēmuma preambulas 23. apsvērums), ietilpa 2009. gada finanšu krīzes kontekstā un neattiecās uz īpašu vienu tādu apdrošinātāju kā *Sace BT* finanšu situāciju, kurš cieta zaudējumus. Turklāt no 2011. gada 23. novembra lēmuma preambulas 20. un 21. apsvēruma izriet, ka summa, kura bija aptverta ar Portugāles valsts kredīta apdrošināšanas shēmu un kura bija vienīgi papildinājums privātā apdrošinātāja piedāvātajam segumam, vispār nevarēja pārsniegt summu, kuru sedza privātais apdrošinātājs. Tieši šādā kontekstā Komisija 2011. gada 23. novembra lēmuma preambulas 68. apsvērumā paziņoja par faktu, ka komisijas maksājumi, kas ir samaksāti valsts apdrošinātājiem, bija mazāki par komisijas maksājumiem, kādi tika piemēroti tirgū, lai gan, pēc Komisijas domām, šiem komisijas maksājumiem būtu bijis jābūt lielākiem būtiskākā riska līmeņa, kādu [sabiedrība] ir uzņēmusies, dēļ. Turpretī izskatāmajā lietā Komisija *SACE* pārmet, ka tā ir piekritusi tādi pašai atlīdzībai kā privātajiem apdrošinātājiem par lielāku pārapsūtināšanas seguma daļu nekā tā, kādai ir piekrituši privātie pārapsūtinātāji. Līdz ar to abu lietu apstākļi ir pilnīgi atšķirīgi.
- 158 Protams, Komisija iebildumu rakstā norāda, ka atšķirībām starp abiem pasākumiem nebija nozīmes, jo abos gadījumos valsts struktūrvienība, kura sniedza papildu segumu, uzņēmās lielāku risku daļu, kam parasti būtu jāatspoguļojas lielākā apdrošināšanas prēmijā (skat. iepriekš 148. punktu).
- 159 Tomēr nedz šis apgalvojums, nedz apstrīdētā lēmuma pamatojums neļauj noskaidrot iemeslus, kuru dēļ, ņemot vērā riska līmeni, tirgus cena *SACE* piešķirtās pārapsūtināšanas segumam būtu jāaprēķina atbilstoši tādi pašai metodei kā tirgus cena papildu apdrošināšanas segumam, kas piešķirts Portugāles valsts kredīta apdrošināšanas shēmas ietvaros. Tādējādi apstrīdētajā lēmumā nav ietverts nekāds pamatojums attiecībā uz iespēju izskatāmajā lietā juridiski pilnīgi atšķirīgā kontekstā transponēt komisijas maksas aprēķina metodi, ko Komisija ieviesusi 2011. gada 23. novembra lēmumā. Apstrīdētā lēmuma preambulas 128. apsvērumā Komisija vienīgi apgalvo, ka “racionāls ieguldītājs būtu pieprasījis tādu nodevu [komisijas maksu], kuras apmērs atbilst riska līmenim, kas bija lielāks nekā citiem”, un ka šai komisijas maksai “[bija jābūt] vismaz par 10 % lielākai nekā nodeva [komisijas maksa], ko par mazāku pārapsūtināšanas daļu un risku pieprasīja privātie pārapsūtinātāji”, bez jebkāda paskaidrojuma atsaucoties uz 2011. gada 23. novembra lēmuma preambulas 68. un 93. apsvērumu.
- 160 Turklāt ar Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru izmantotā metode prasītājam bija labvēlīga, nevar tikt novērst šis pamatojuma trūkums. Bez skaidra un atbilstoša paskaidrojuma saistībā ar izskatāmo lietu nav iespējams novērtēt, vai labojums 10 % apmērā prasītājam bija labvēlīgs vai nelabvēlīgs. Turklāt Komisijai ir jānosaka atbilstošs korektīvs pasākums, lai izbeigtu no apstrīdētā pasākuma izrietošo konkurences izkropļošanu. Tā šo pienākumu nevar izpildīt ar vienkāršu atsauci uz metodi, kuru tā attiecībā uz saņēmēju uzskata par izdevīgu.
- 161 No tā izriet, ka otrais pamats ir pieņemams tiktāl, ciktāl tas attiecas uz Komisijas veiktā atbalsta summas novērtējuma 10 % apmērā no komisijas maksas, ko *Sace BT* samaksāja *SACE*, pamatojuma nepietiekamību.

Par trešo pamatu, kas attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, kļūdām vērtējumā un kļūdām tiesību piemērošanā, piemērojot privātā ieguldītāja kritēriju attiecībā uz trešo un ceturto pasākumu

- 162 Apstrīdētajā lēmumā (preambulas 132.–168. apsvērumi) Komisija ir secinājusi, ka trešais un ceturtais pasākums ietver priekšrocības *Sace BT*, pamatojoties uz divu veidu apsvērumiem. Vispirms tā apstrīdētā lēmuma preambulas 135.–144. apsvērumā galvenokārt ir konstatējusi, ka *SACE* nav rīkojusies kā apdomīgs privātais ieguldītājs, ciktāl minēto pasākumu veikšanas brīdī šis uzņēmums nav veicis novērtējumu, lai noskaidrotu, vai papildu kapitāla ieguldīšana no akcionāra viedokļa būs ekonomiski izdevīgāks variants nekā meitasuzņēmuma likvidācija. Vienīgi šī iemesla dēļ abi attiecīgie kapitāla ieguldījumi Komisijas ieskatā ir kvalificējami kā atbalsts.
- 163 Turpinājumā “pilnīguma labad” Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 145.–167. apsvērumā papildus ir konstatējusi, ka, veicot salīdzinājumu starp *Sace BT* likvidācijas variantu un izvēlēto variantu no jauna ieguldīt šajā meitasuzņēmumā kapitālu, apdomīgs privātais ieguldītājs drīzāk būtu devis priekšroku ļaut *Sace BT* kļūt maksātspējīgai vai, ja tas būtu atradis pircēju, pārdot to, nevis veikt tās rekapitalizāciju. Arī šī analīze parādot, ka *SACE* nav rīkojusies tā, kā to būtu darījis privātais ieguldītājs.
- 164 Prasītājas apstrīd gan Komisijas norādīto iepriekšējas ekonomiskās analīzes neesamību, gan Komisijas retrospektīvās trešā un ceturta pasākuma rentabilitātes analīzes pamatotību.
- 165 Vispirms ir jāpārbauda lietas dalībnieku argumenti saistībā ar to, vai *SACE* pirms EUR 70 miljonu *Sace BT* kapitālā ieguldīšanas ir veikusi atbilstošu rentabilitātes analīzi.
- 166 Ievadā prasītājas atgādina, ka it īpaši no Komisijas paziņojuma dalībvalstīm par [LESD 107.] un [108]. panta un Komisijas Direktīvas 80/723/EEK 5. panta piemērošanu valsts uzņēmumiem ražošanas nozarē (OV 1993, C 307, 3. lpp.) 27. un 29. punkta izriet, ka, piemērojot privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju, Komisijai ir jāievēro plašā rīcības brīvība, kāda ir valsts ieguldītājam, un atbalsta esamību tā var konstatēt tikai tad, ja objektīvi ir redzams, ka valsts ieguldītājam saprātīgi pat ilgtermiņā nav iemesla sagaidīt, ka ieguldījumam būs pieņemama rentabilitāte.
- 167 Izskatāmajā lietā prasītājas iebilst pret to, ka Komisija ir uzskatījusi, ka esamība krīzes situācijā nekādi nemaina veicamās pārbaudes nosacījumus.
- 168 Šajā ziņā prasītājas, pirmkārt, norāda, ka Komisijai ar lielāko objektivitāti un lielāko uzmanību būtu bijis jāveic tirgus ekonomikas realitātes un veida, kādā potenciālā privātā akcionāra ieguldījuma lēmumus ietekmēja “liel[ā] nenoteiktīb[a] un steidzamīb[a]” (apstrīdētā lēmuma preambulas 166. apsvērumi), kas izriet no pasaules ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanās, sākot no 2007. gada otrā ceturkšņa, izpēte.
- 169 Otrkārt, prasītājas šajā ziņā apgalvo, ka 2008. un 2009. gadā, ņemot vērā būtiskos zaudējumus, kādus cieta daudzi uzņēmumi, kas darbojas kredīta apdrošināšanas nozarē, un nelielo skaitu potenciālo pircēju, daudzu sabiedrību akcionāri, tostarp ārpus Itālijas, esot veikuši ieguldījumus kapitālā. Tiesas sēdē prasītājas it īpaši šajā ziņā pārmeta Komisijai, ka tā nav veikusi izpēti, lai privātā ieguldītāja kritērija piemērošanas nolūkā salīdzinātu *Sace BT* situāciju ar situāciju, kādā bija citi apdrošinātāji, tostarp sūdzības iesniedzēja *Coface*, kura tika rekapitalizēta 2009. gada jūlijā un 2010. gada martā EUR 225 miljonu apmērā pēc tam, kad 2009. gadā tā bija cietusi zaudējumus EUR 163 miljonu apmērā.
- 170 Treškārt, prasītājas apstrīd Komisijas veikto sprieduma Komisija/*EDF* u.c., minēts 91. punktā (EU:C:2012:318), interpretāciju. Minētā sprieduma 84. punktā esot uzsvērtā vajadzība ņemt vērā “konkrētās lietas apstākļus”. Līdz ar to tas, ka valsts ieguldītājam ir jāievēro prasība par detalizētu uzņēmuma plānu vai vismaz aktualizētu finanšu informāciju, kas parāda, ka ieguldījumam būs pieņemams ekonomiskais sniegums, būtu izvērtējams, ņemot vērā ekonomiskās krīzes kontekstu un neiespējamību veikt ticamas prognozes.

- 171 Ceturtkārt, prasītājas Komisijai pārmet, ka tā izskatāmajā lietā ir izvēlējusies dogmatisku pieeju, ko veido valsts ieguldītāja lēmumu un lēmumu, ko pieņem potenciālais privātais ieguldītājs, kam raksturīga spēja no paša sākuma sniegt savu komerclēmmumu ekonomiskās loģikas pamatojumu, izstrādājot detalizētas ekonomikas vīzijas, nākotnes rentabilitātes prognozes vai detalizētas un pilnīgas izdevumu/ieņēmumu analīzes, apstiprinot tās attiecīgajā gadījumā ar trešo konsultantu ziņojumiem. Izskatāmajā lietā, nepastāvot šādai dokumentācijai, Komisija esot konstatējusi darījuma ekonomiskās racionalitātes neesamību.
- 172 Šāda teorētiska pieeja atbrīvojot Komisiju no pienākuma veikt sarežģītas izpēti par “tirgus ekonomiku” tādā veidā, kādā tā patiešām darbojas. Tādējādi Komisija privātā ieguldītāja kritēriju esot pārveidojusi par procesuālu noteikumu, kas esot pretrunā LESD 345. pantā paredzētajam vienlīdzīgas attieksmes pret valsts un privātajiem uzņēmumiem principam.
- 173 Piektkārt, prasītājas piekrit, ka tiktāl, ciktāl konteksts neļauj veikt ticamas prognozes pat īstermiņā, *Sace BT* uzņēmējdarbības plānā 2010.–2011. gadam, uz kuru pamatojās *SACE* vadība, bija ietvertas vienīgi prognozes attiecībā uz šiem diviem finanšu gadiem un paredzēta līdzsvarota budžeta īstenošana 2011. gadā. Tomēr apstrīdētajā lēmumā (preambulas 141. apsvērumš) esot pieļauta kļūda, jo tajā ir uzskatīts, ka *SACE* administratīvās procedūras laikā nav paziņojusi objektīvu un pārbaudāmu informāciju, kura sniegtu komerciālu pamatojumu abu aplūkoto pasākumu veikšanai.
- 174 Sestkārt, prasītājas apgalvo, ka, veicot trešo un ceturto pasākumu, *SACE* vadītāji ir balstījušies uz precīzu un racionālu ekonomisko šo ieguldījumu rentabilitātes nākotnē vērtējumu, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem:
- pēc tam, kad *SACE* uzņēmējdarbības stratēģijas dažādot grupas apdrošinātos riskus ietvaros izveidoja *Sace BT* ar sākotnējā ieguldījuma, kas ir lielāks par EUR 100 miljoniem, palīdzību, tā drīzāk esot nolēmusi aizsargāt tās sava sākotnējā ieguldījuma *Sace BT* kapitālā vērtību, nevis likvidēt pēdējo minēto un zaudēt gandrīz visu šo ieguldījumu;
  - *Sace BT* savu pirmo peļņu atbilstoši prognozēm esot guvusi no valsts uzņēmējdarbības EUR 59 000 apmērā 2007. gadā un zaudējumus tā esot cietusi tikai pēc krīzes sākšanās, ekonomiskajā kontekstā, kam īpašajā kredīta apdrošināšanas nozarē raksturīga ārkārtēja papildu zaudējumu apmēra palielināšanās un korelatīva šajā nozarē esošo uzņēmumu maksātspējas rezerves samazināšanās;
  - šajā kontekstā *SACE* esot uzskatījusi, ka *Sace BT* nespēja gūt peļņu pirms krīzes, jo tobrīd tā vēl bija jauniesācēja (*start-up*), neizrietēja no strukturālām problēmām vai sliktas uzņēmuma pārvaldības, vai arī no kredīta apdrošināšanas tirgum piemītošām “sistēmiskām” problēmām;
  - *SACE* līdz ar to esot uzskatījusi, ka bija saprātīgi neatteikties no tikko sāktu darbību dažādošanas projekta tikai tādēļ, ka bija nelabvēlīgs ekonomiskais cikls un ka ieguldījums vēl nebija atklājis savu potenciālu;
  - attiecīgā kapitāla ieguldījumam, kuram bija jārada uzņēmuma finansiāls līdzsvars un jānodrošina maksātspēja, atbilstoši Itālijas tiesiskajam regulējumam šajā nozarē bija jāļauj *Sace BT* parādīt atbilstošu rentabilitāti, atgriežoties parastajā makroekonomikas situācijā un no 2009. gada janvāra īstenojot skarbus personāla pārstrukturēšanas pasākumus, nevis, kā to 2009. gada iebildumu rakstā apgalvo Komisija, 2009. gada decembrī izstrādājot 2010.–2011. gada uzņēmējdarbības plānu;
  - *Sace BT* likvidācija par tirgus cenu esot tikusi pārbaudīta un pēc tam noraidīta kā mazākas priekšrocības sniedzēja. Intervences *Sace BT* kapitālā esot atbilde 17,8 % no neto peļņas, kādu *SACE* bija guvusi 2009. gadā (un aptuveni 1,3 % no tās pamatkapitāla). Pretējā gadījumā likvidācija būtu bijusi ekonomiski graujoša, jo tā tiktu uztverta kā slepena akcionāru iekšējā likviditātes krīze,

un tā būtu izraisījusi *SACE* preču zīmes tēla graušanu un pakļāvusi to vērtības iznīcināšanas riskam vai tās vērtējuma, kurš ir būtiski augstāks par aptuveni EUR 24 miljonu summu, kas veido *Sace BT* piederošo 2009. finanšu gada beigās noteikto kapitālu, kritumam.

- 175 Komisija apstrīd visus šos argumentus.
- 176 Lietas dalībnieku nostājas atšķiras attiecībā uz prasībām saistībā ar iepriekšējā ieguldījuma rentabilitātes ekonomiskā novērtējuma elementiem, kuri attiecīgajam valsts ieguldītājam ir jāsniedz. Līdz ar to, pirmkārt, ir jāpārbauda, vai apstrīdētajā lēmumā šajā ziņā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā (skat. tālāk 177.–189. punktu), pirms, otrkārt, tiek pārbaudīts, vai izskatāmajā lietā Komisija ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka trešais un ceturtais pasākums neatbilda privātā ieguldītāja kritērijam (skat. tālāk 190.–199. punktu).
- 177 Pirmkārt, runājot par prasībām, kas saistītas ar kritēriju par valsts ieguldītāju, prasītājas piekrīt, ka valsts ieguldītājam ir jāpierāda, ka tas ir veicis iepriekšēju vai ar ekonomiskās priekšrocības piešķiršanu vienlaicīgu ekonomisko novērtējumu. Tās tomēr uzskata, ka smagas ekonomiskās krīzes kontekstā saprātīgs privātais ieguldītājs varētu veikt precīzus un racionālus iepriekšējus ekonomiskos novērtējumus, pat ja tas nespētu balstīties uz rentabilitātes nākotnē analizēm.
- 178 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai piemērotu privātā ieguldītāja kritēriju, tā iepriekšējā, pirms paredzamā ieguldījuma veicamā ekonomiskā novērtējuma elementi, kas tiek prasīts no attiecīgā valsts ieguldītāja, ir jāizvērtē, salīdzinot tos ar ekonomiskajiem novērtējumiem, kurus saprātīgs privātais ieguldītājs, esot līdzīgā situācijā un ņemot vērā pieejamo informāciju un paredzamo attīstību, būtu licis izstrādāt pirms minētā ieguldījuma veikšanas. Šādu novērtējumu saturs un precizitāte līdz ar to var būt atkarīga it īpaši no konkrētās lietas apstākļiem, tirgus situācijas un ekonomikas konjunktūras (skat. iepriekš 98. punktu).
- 179 Tādējādi ekonomikas krīzes kontekstā prasītā iepriekšējā novērtējuma elementu vērtējums ir jāveic, attiecīgajā gadījumā ņemot vērā neiespējamību ticami un detalizēti paredzēt ekonomikas situācijas attīstību un dažādu tirgus dalībnieku rezultātus. Šādos apstākļos meitas uzņēmuma detalizētas uzņēmējdarbības plāna, kurā ir ietvertas precīzas un pilnīgas tā rentabilitātes nākotnē un izdevumu/ieņēmumu detalizētas analīzes, neesamība pati par sevi neļauj secināt, ka valsts ieguldītājs nav rīkojies tā, kā to būtu darījis privātais ieguldītājs.
- 180 Turklāt nevar tikt izslēgts, ka rīcības brīvības ietvaros, kāda saprātīgam privātajam ieguldītājam ir iepriekšējā ieguldījuma rentabilitātes ekonomiskā novērtējuma laikā (skat. tālāk 188. punktu), tas, tāpat kā *SACE*, uzskatītu, ka tā meitasuzņēmuma grūtības izriet nevis no strukturālām problēmām vai sliktas vadības, bet no attiecīgajam tirgum raksturīgajām ekonomiskajām grūtībām (skat. iepriekš 174. punktu), un it īpaši balstītos uz progresīvu ekonomiskās situācijas atveseļošanās perspektīvu. Tomēr pat šādā gadījumā saprātīgs privātais ieguldītājs, saskaroties ar neiespējamību veikt detalizētas un pilnīgas prognozes, nenolemtu ieguldīt papildu kapitālu kādā no saviem meitasuzņēmumiem, kurš ir cietis būtiskus zaudējumus, neveicot iepriekšējus, kaut vai aptuvenus novērtējumus, kuri ļautu izsecināt saprātīgu peļņas iespēju nākotnē, un neizanalizējot dažādus scenārijus un dažādus variantus, tostarp attiecīgajā gadījumā meitasuzņēmuma iespējamo atsavināšanu vai likvidāciju.
- 181 Protams, saskaņā ar judikatūru, lai novērtētu, vai valsts ieguldītāja intervence uzņēmuma kapitālā atbilst privātā ieguldītāja kritērijam, tā privātā ieguldītāja rīcība, ar kuru ir jāsalīdzina valsts ieguldītāja rīcība, ne vienmēr atbilst parasta ieguldītāja rīcībai, kurš iegulda kapitālu, lai relatīvi īsā termiņā gūtu peļņu. Šai rīcībai ir jābūt vismaz privātas kontrolāciju sabiedrības vai privātas uzņēmumu grupas, kas īsteno vispārēju vai nozares struktūrpolitiku un tiecas pēc peļņas ilgtermiņā, rīcībai (spriedums, 1991. gada 21. marts, Itālija/Komisija, C-305/89, Krājums, EU:C:1991:142, 20. punkts, un Spānija u.c./Komisija, minēts 97. punktā, EU:T:2014:604, 41. punkts).

- 182 Tomēr neiespējamība noteikt detalizētas un pilnīgas prognozes nevar atbrīvot valsts ieguldītāju no pienākuma veikt atbilstošu iepriekšēju tā ieguldījuma rentabilitātes novērtējumu, kas ir līdzīgs tam, kādu, ņemot vērā pieejamo un paredzamo informāciju, būtu izstrādājis līdzīgā situācijā esošs privātais ieguldītājs (skat. iepriekš 180. punktu). Šajā ziņā Komisija pamatoti norāda, ka, ja dalībvalsts tai neiesniedz vajadzīgo iepriekšējā novērtējuma informāciju, pirmajai minētajai nav jāveic papildu analīze (skat. iepriekš 97. punktu).
- 183 Līdz ar to prasītāju izvirzītais apstāklis (skat. iepriekš 169. punktu), saskaņā ar kuru aplūkotajā laikposmā liels skaits privāto apdrošināšanas uzņēmumu esot veikuši rekapitalizāciju, lai segtu būtiskos ekonomikas krīzes dēļ ciestos zaudējumus, nespēja atbrīvot tādu valsts ieguldītāju kā *SACE* no tās pienākuma *ex ante* novērtēt sava meitasuzņēmuma rentabilitāti nākotnē un paziņot Komisijai atbilstoši iepriekšējā novērtējuma informāciju (skat. iepriekš 182. punktu). Turklāt nevar tikt izslēgts, ka arī šīs rekapitalizācijas nozīmēja atbalstus LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Tātad Komisijai nebija jāsalīdzina *Sace BT* situācija ar citu apdrošinātāju situāciju.
- 184 Izskatāmajā lietā ir jākonstatē, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir vienīgi piemērojusi pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru, kamēr Komisijai ir jāpiemēro privātā ieguldītāja kritērijs un šim nolūkam jālūdz attiecīgajai dalībvalstij tai iesniegt visu nozīmīgo informāciju, šai dalībvalstij vai, attiecīgajā gadījumā, konkrētajam valsts uzņēmumam ir jāsniedz informācija, kas apstiprina, ka tas ir veicis aplūkotā pasākuma iepriekšējo ieguldījuma rentabilitātes ekonomisko novērtējumu, kurš ir līdzīgs tam, kādu līdzīgā situācijā būtu izstrādājis privātais ieguldītājs (skat. iepriekš 96., 97. un 112. punktu).
- 185 Pretēji prasītāju apgalvojumiem (skat. iepriekš 171. un 172. punktu) ar šo prasību netiek ieviests nekāds procesuāls noteikums, nedz arī tiek pārņemts Komisijas pierādīšanas pienākums saistībā ar valsts atbalsta esamību, bet gan ar to vienīgi tiek noteikts pienākums attiecīgajam valsts ieguldītājam iesniegt Komisijai vajadzīgo informāciju, lai ļautu tai pārbaudīt, vai šī valsts uzņēmuma attieksme ir bijusi līdzīga tāda saprātīga privātā ieguldītāja attieksmei, kurš būtu veicis iepriekšēju ekonomisko novērtējumu, kas balstīts uz pieejamo informāciju un paredzamo attīstību un kurš no attiecīgā darījuma viedokļa būtu atbilstošs tā rakstura, sarežģītības, būtiskuma un konteksta viedokļa (skat. iepriekš 178. un 179. punktu).
- 186 Lai gan valsts uzņēmums Komisijai iesniedz vajadzīgā rakstura informāciju, tomēr pēdējai minētajai ir jāveic vispārējs vērtējums, papildus šī uzņēmuma sniegtajai informācijai ņemot vērā visus citus nozīmīgos elementus, kas ļauj noteikt, vai attiecīgais pasākums atbilst privātā ieguldītāja kritērijam. Attiecīgajam valsts uzņēmumam administratīvās procedūras laikā tādējādi ir iespēja iesniegt papildu pierādījumus, kuri ir radušies pēc pasākuma veikšanas, bet kuri ir balstīti uz šīs veikšanas brīdī pieejamiem faktiem un paredzamo attīstību.
- 187 Šādos apstākļos prasītāju argumenti, kas balstīti, pirmkārt, uz vienlīdzīgas attieksmes pret valsts un privāto nozari principu un, otrkārt, privātā ieguldītāja rīcības brīvību (skat. iepriekš 166. un 172. punktu), ir noraidāmi. No vienas puses, tiktāl, ciktāl iepriekšējā ekonomiskā novērtējuma prasības mērķis ir vienīgi salīdzināt attiecīgā valsts uzņēmuma rīcību ar saprātīga privātā ieguldītāja rīcību, esot līdzīgā situācijā, šī prasība atbilst vienlīdzīgas attieksmes pret valsts un privāto nozari principam, kas nozīmē, ka dalībvalstis var ieguldīt ekonomiskajās darbībās un ka valsts veikta tieša vai netieša kapitāla sniegšana uzņēmumam apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, nevar tikt kvalificēta par valsts atbalstu (spriedums Spānija u.c./Komisija, minēts 97. punktā, EU:T:2014:604, 79. punkts).
- 188 No otras puses, rīcības brīvība, kāda ir valsts ieguldītājam, atbilstoši judikatūrai nevar to atbrīvot no pienākuma veikt atbilstošu iepriekšēju ekonomisko novērtējumu. Protams, var tikt nodalīti projekta iespējamās peļņas aprēķini, kur valsts ieguldītājam ir noteikta rīcības brīvība, no pārbaudes, ko šāds ieguldītājs veic, lai noteiktu, vai peļņa šķiet pietiekama, lai izdarītu attiecīgo ieguldījumu, kur rīcības brīvība ir mazāka, jo attiecīgo darījumu var salīdzināt ar citām kapitāla ieguldījuma iespējām (spriedums Spānija u.c./Komisija, minēts 97. punktā, EU:T:2014:604, 71. punkts). Tomēr valsts ieguldītāja rīcības brīvība attiecībā uz iespējamās peļņas aprēķinu nevar atbrīvot šo ieguldītāju no

pienākuma veikt ekonomisko novērtējumu, kurš balstīts uz pieejamās informācijas un paredzamās attīstības analīzi un kurš no attiecīgā darījuma viedokļa būtu atbilstošs tā rakstura, sarežģītības, būtiskuma un konteksta viedokļa (skat. iepriekš 98. un 180. punktu).

- 189 Tātad izskatāmajā lietā Komisijai nevar tikt pārņemts, ka tā, izskatāmajā lietā piemērojot privātā ieguldītāja kritēriju, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 190 Otrkārt, ir jāpārbauda, vai Komisija ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, apstrīdētajā lēmumā uzskatot, ka *SACE* nav veikusi strīdīgā ieguldījuma kapitālā rentabilitātes novērtējumu, kurš būtu līdzīgs tam, kādu izskatāmās lietas apstākļos, esot līdzīgā situācijā, būtu izstrādājis privātais ieguldītājs.
- 191 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Komisijai iesniegtie lietas materiāli, it īpaši *SACE* valdes 2009. gada 1. aprīļa sanāksmes, kuras laikā tika paredzēta nepieciešamība rekapitalizēt *Sace BT* līdz EUR 70 miljonu apmēram, protokols un 2009. gada 26. maija sanāksmes, kuras laikā tika veikts trešais pasākums saistībā ar kapitāla ieguldījumu EUR 29 miljonu apmērā, protokols, neietver nekādu informāciju, kas ļautu pieņemt, ka *SACE* ir veikusi kaut vai aptuvenu ekonomisko vērtējumu, lai noteiktu, vai papildu kapitāla ieguldījums ir ekonomiski izdevīgs risinājums. Šajos protokolos ir vienīgi atsauce uz nepieciešamību nodrošināt pietiekamus *Sace BT* aktīvus, lai nosegtu 2009. gadu rezerves.
- 192 Turklāt jāatzīmē, ka prasītājas nav iesniegušas nevienu pierādījumu par iepriekšējā ekonomiskā vērtējuma veikšanu. Pie tam, apgalvojot, ka trešais un ceturtais pasākums ir balstīti uz precīzu un racionālu šo ieguldījumu rentabilitātes nākotnē ekonomisko vērtējumu, tās nenorāda informāciju, pamatojoties uz kuru šāds novērtējums ir ticis veikts, bet gan tikai min vispārējus apgalvojumus (skat. iepriekš 173. punktu).
- 193 Šajā kontekstā Komisija pamatoti norāda, ka vienīgais konkrētais prasītāju izvirzītais dokuments ir 2010.–2011. gada uzņēmējdarbības plāns, kuru *Sace BT* valde ir pieņēmusi 2009. gada 4. augustā. Prasītājas neapstrīd, ka šis plāns ir ticis ņemts vērā, *SACE* veicot tikai ceturto pasākumu. Turklāt šis plāns attiecas tikai uz diviem gadiem un tajā nav paredzēta atgriešanās pie rentabilitātes vidējā termiņā vai ilgtermiņā.
- 194 Protams, šajā prasītāju pēc Vispārējās tiesas lūguma iesniegtais plānā, kā to parāda *SACE* valdes 2009. gada 4. augusta sanāksmes protokols, bija paredzēts, ka *Sace BT* finansiālo līdzsvaru sasniegs 2011. gadā.
- 195 Tomēr šajā plānā nebija ietverts neviens kapitāla ieguldījuma rentabilitātes analīzes elements. Turklāt, lai gan tajā tādējādi bija paredzēta ievērojama *Sace BT* kredīta apdrošināšanas rādītāju uzlabošanās, kas ļautu sasniegt šo finansiālo līdzsvaru, šajā plānā attiecībā uz 2010. un 2011. gadu bija ietverts tikai neliels skaits noteicošu finanšu rādītāju un skaitļos izteiktu datu, kas ļautu pierādīt šīs prognozes. Tajā nebija ietverta precīza informācija par izmaksu samazināšanas un risku novērtējuma nosacījumiem un attiecībā uz 2010. gadu bija ietverta vispārēja atsauce uz risku izvēles politikas saglabāšanu, bet attiecībā uz 2011. gadu – ekonomikas un tirgus situācijas uzlabošanās prognoze.
- 196 Turklāt no *Sace BT* 2010.–2011. gada uzņēmējdarbības plāna, kā arī no valdes 2009. gada 4. augusta sanāksmes protokols izriet, ka *Sace BT* mērķi tika koncentrēti uz konkurences politikas ievērošanu, kas vērsta uz šīs sabiedrības daļas, kas 2008. gadā bija 8,2 %, tirgū palielināšanu, lai 2011. gadā sasniegtu tirgus daļu 15 % apmērā.
- 197 Šādos apstākļos, nepastāvot nevienai prognozei, saskaņā ar kuru *Sace BT* pēc 2011. gada varētu gūt peļņu vismaz ilgtermiņā, Komisija pamatoti varēja uzskatīt, ka iepriekšējā novērtējuma elementi, kuri bija ietverti iepriekš minētajā uzņēmējdarbības plānā un protokolā, neatbilst privātā ieguldītāja kritērija prasībām.

- 198 Pat pieļaujot, ka kāds līdzīgā situācijā esošs privātais ieguldītājs būtu varējis ņemt vērā, ka *Sace BT* ciestajiem zaudējumiem ir konjunktūras raksturs, un, cerot uz progresīvu ekonomikas situācijas uzlabošanos, īstermiņā būtu devis priekšroku sava meitasuzņēmuma tirgus daļu palielināšanai, tomēr, ņemot vērā šo darījumu raksturu un nozīmīgumu, tas būtu veicis rūpīgu kapitāla ieguldījumu ekonomiskās racionalitātes novērtējumu, lai izvērtētu tā meitasuzņēmuma rentabilitātes perspektīvas ilgākā laikā, apmierinošu prognožu gadījumā pat neizstrādājot sava meitasuzņēmuma likvidācijas izmaksu prognozes (skat. iepriekš 161. punktu).
- 199 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, ir jākonstatē, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka, nepastāvot atbilstošam iepriekšējam ekonomiskajam novērtējumam par to ekonomisko rentabilitāti, attiecīgie ieguldījumi kapitālā neatbilda privātā ieguldītāja kritērijam (skat. iepriekš 182. punktu).
- 200 Šādos apstākļos trešais pamats ir noraidāms, turklāt nav jāpārbauda tā papildu retrospektīvā vērtējuma pamatotība, kuru Komisija pilnīguma labad ir veikusi attiecībā uz konkrētajiem ieguldījumiem kapitālā, salīdzinot tos ar likvidācijas variantu (skat. iepriekš 163. un 164. punktu).
- 201 No tā izriet, ka apstrīdētā lēmuma 2. panta otrā daļa ir atceļama (skat. iepriekš 161. punktu). Pārējā daļā prasību noraidīt.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 202 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 3. punktam, ja abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Vispārējā tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Atbilstoši Reglamenta 87. panta 4. punktam dalībvalstis, kas ir iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Tā kā spriedums ir daļēji nelabvēlīgs visiem lietas dalībniekiem, ir jānolemj, ka katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus, ieskaitot ar pagaidu noregulējuma tiesvedībām saistītos izdevumus.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

nospiež:

- 1) Komisijas 2013. gada 20. marta Lēmuma 2014/525/ES par pasākumiem SA.23425 (11/C) (ex NN 41/10), ko Itālija 2004. un 2009. gadā īstenojusi uzņēmuma *Sace BT SpA* labā, 2. panta otro daļu atcelt;
- 2) pārējā daļā prasību noraidīt;
- 3) *Servizi assicurativi del commercio estero SpA (SACE)* un *Sace BT* sedz savus tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas radušies pagaidu noregulējuma tiesvedībā;
- 4) Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas radušies pagaidu noregulējuma tiesvedībā;
- 5) Itālijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas radušies pagaidu noregulējuma tiesvedībā.

Van der Woude

Wiszniewska-Białecka

Ulloa Rubio

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2015. gada 25. jūnijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture	2
Paziņojums par eksporta kredīta apdrošināšanu	2
SACE	2
Sace BT	3
Administratīvais process un apstrīdētais lēmums	4
Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi	5
Juridiskais pamatojums	6
Par pirmo pamatu, kas attiecas uz Itālijas valsts vairojamību strīdīgajos pasākumos	6
Judikatūras kritēriji valsts vairojamības tādā atbalsta pasākumā novērtēšanai, kuru veicis valsts uzņēmums	8
Komisijas izskatāmajā lietā norādīto netiešo pierādījumu pārbaude	9
Par otro un trešo pamatu, kas būtībā attiecas uz privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju un pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu	14
Ievada apsvērumi par judikatūru saistībā ar privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju	14
Par otro pamatu, kas attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, kļūdām vērtējumā un kļūdām tiesību piemērošanā, piemērojot privātā ieguldītāja tirgus ekonomikā kritēriju, kā arī pamatojuma nepietiekamību attiecībā uz otro pasākumu	15
– Par SACE rīcības salīdzinājumu ar privāto pārapsūtinātāju	16
– Par apgalvoto atbalsta summas novērtējuma pamatojuma neesamību	23
Par trešo pamatu, kas attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, kļūdām vērtējumā un kļūdām tiesību piemērošanā, piemērojot privātā ieguldītāja kritēriju attiecībā uz trešo un ceturto pasākumu	26
Par tiesāšanās izdevumiem	31